



Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd

2018 - 2019

ADRODDIAD BLYNYDDOL A DATGANIADAU ARIANNOL



Cynnwys

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr	2
Datganiad Llywodraethu Corfforaethol	8
Llywodraethwyr a Chyfarwyddiaethau	9
Dangosyddion Perfformiad Allweddol	10
Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol	14
Datganiad o Brif Bolisiâu Cyfrifyddu	17
Datganiadau o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Cyfunol ac Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Brifysgol	23
Datganiadau o Newidiadau i Gronfeydd Wrth Gefn Cyfunol a Chronfeydd Wrth Gefn y Brifysgol	24
Datganiadau o'r Sefyllfa Ariannol Gyfunol a Sefyllfa Ariannol y Brifysgol	25
Datganiad Llif Arian Cyfunol	26
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	27

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr

Datganiad Budd Cyhoeddus

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn ceisio datblygu addysg uwch ac ymchwil yn ne-ddwyrain Cymru, Cymru, y Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol. Ei hamcan elusennol yw ysbrydoli a galluogi unigolion, sefydliadau a chymunedau i lwyddo trwy arloesi mewn dysgu, ymchwil a menter o ansawdd uchel. Mae budd yr amcan elusennol hwn yn deillio o ddatblygiad deallusol unigolion a thrwy roi'r cyfle iddynt ymuno â bywyd proffesiynol mewn llawer o feysydd darpariaeth gyhoeddus a phreifat. Y buddiolwyr yw'r cyhoedd y mae addysg ar gael iddynt. Mae darpariaeth y Brifysgol yn cyd-fynd â strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer addysg uwch ac mae'n gwasanaethu budd y cyhoedd trwy gyfrannu at adfywio rhanbarthol, gwarchod yr amgylchedd a hyrwyddo cyfiawnder cymdeithasol.

Mae'r Brifysgol yn cynnig cyrsiau mewn amrywiaeth o bynciau, gan gynnwys iechyd a gofal cymdeithasol, addysg athrawon a rheolaeth amgylcheddol, ac mae dros 50 o gyrff proffesiynol yn achredu ei chysiau. Mae hefyd yn ymgysylltu â phartneriaid ym myd busnes, y sector cyhoeddus a chymunedau mewn amryw ffyrdd. Yn benodol, mae'r Brifysgol wedi gwneud y canlynol yn ystod 2018/19:

- (a) Cynnal Datblygiad Chwaraeon ar gyfer Cyngor Dinas Caerdydd. Mae'r Brifysgol, trwy Chwaraeon Met Caerdydd, yn gweithio gyda'r Cyngor, Clwb Pêl-droed Dinas Caerdydd, Chwaraeon Cymru a Chwaraeon Anabledd Cymru i gynyddu cyfranogiad mewn chwaraeon ac ansawdd y profiad ledled y ddinas. Mae'r prosiect, sy'n rhoi pwyslais penodol ar fynd i'r afael â themâu allweddol gan gynnwys anabledd, rhywedd a grwpiau dan anfantais, hefyd yn cyfrannu at gryfhau perthynas Met Caerdydd â holl ysgolion cynradd ac uwchradd y ddinas, ac mae'n cefnogi miloedd o oriau o leoliadau gwaith a chyfleoedd gwirfoddoli ar gyfer myfyrwyr.
- (b) Yn rhan o'i rhaglen Ehangu Mynediad, cymerodd y Brifysgol ran yn y Fenter Campws Cyntaf, sy'n annog pwysigrwydd dysgu ymhlith ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf ac ysgolion yn ne-ddwyrain Cymru.
- (c) Gweinyddu a chefnogi gwasanaeth cynghori a gweithredu Cymru gyfan gwerth £12m mewn mentrau cysylltiedig â thechnoleg bywyd, gan gynnwys meysydd fel datblygiad technegol, microbiolegol, hylendid a chynnyrch, i helpu cleientiaid (busnesau bach a chanolig) i gyflawni allbynnau mesuradwy a buddion ariannol, amgylcheddol a sgiliau clir a chynyddu perfformiad busnes i'r eithaf.
- (ch) Gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddarparu Canolfannau Trosglwyddo Gwybodaeth fel rhyngwyneb effeithiol rhwng y byd academiaidd a busnes yng Nghymru – gan alluogi ystod eang o fusnesau a arweinir gan dechnoleg i gael mynediad at ymchwil, datblygiad, arbenigedd, cyfleusterau a gwybodaeth.
- (d) Defnyddio ei chyfleusterau chwaraeon i ddarparu academiâu iau i blant lleol a chyfleusterau hyfforddi i athletwyr o bob lefel, gan felly gefnogi cyfranogwyr o'r radd flaenaf mewn amrywiaeth o gampau cenedlaethol a rhyngwladol.
- (dd) Gweithredu Cynllun Benthyciwr Cymunedol sy'n caniatáu i'r cyhoedd gael mynediad uniongyrchol at gasgliadau llyfrgell y Brifysgol, gan eu galluogi i gael benthycy llyfrau neu ddeunyddiau addysg glyweledol eraill.
- (e) Darparu darlithiau athrawol ac arddangosfeydd sydd ar gael i'r cyhoedd.
- (f) Cymryd camau pendant i hyrwyddo'r rhaglen Llysgennad Ifanc Cenedlaethol, sy'n ceisio ysbrydoli pobl ifanc i ddod yn arweinwyr trwy chwaraeon a gweithgarwch corfforol.
- (ff) Cefnogi llesiant cenedlaethau'r dyfodol trwy sicrhau bod 100% o'r trydan a ddefnyddir gan y Brifysgol yn cael ei gynhyrchu o ffynonellau adnewyddadwy.
- (g) Llofnodi Ymrwymiad Caerdydd, sef menter sy'n dod â'r sectorau cyhoeddus a phreifat ynghyd i weithio mewn partneriaeth er mwyn cysylltu pobl ifanc â'r ystod eang o gyfleoedd sydd ar gael ym myd gwaith.

Yn ystod y flwyddyn, roedd myfyrwyr y Brifysgol sy'n huanu o Gymru yn gallu cael mynediad at Grant Dysgu'r Cynulliad, ac roedd myfyrwyr sy'n huanu o Loegr yn gallu cael mynediad at y Grant Cynhaliath; cynigiodd y Brifysgol ei bwrsariaethau ei hun hefyd. Roedd amryw gynlluniau eraill ar gael hefyd i gynorthwyo myfyrwyr i ymuno ag addysg uwch, a gweinyddodd y Brifysgol gronfa wrth gefn yn ôl disgrisiwn i'r rhai yr oedd arnynt angen cymorth ariannol i barhau â'u hastudiaethau. Cynigiodd y Brifysgol ystod eang o sesiynau blasu achrededig mewn canolfannau allgymorth, yn ogystal â phrosiectau wedi'u teilwra a gynlluniwyd i godi dyheadau ymhlith cymunedau sydd dan anfantais/wedi'u tangynrychioli.

Yn yr un modd â chorfforaethau addysg uwch elusennol eraill yn y Deyrnas Unedig, goruchwylir y Brifysgol gan Fwrdd Llywodraethwyr nad yw'n cael cydnabyddiaeth ariannol, y mae'r mwyafrif o'i aelodau'n annibynnol ar y Brifysgol fel arall. Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn cynnwys cynrychiolwyr staff a myfyrwyr.

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Cyfrifoldebau Bwrdd y Llywodraethwyr

Yn unol â Deddf Diwygio Addysg 1988, mae Bwrdd Llywodraethwyr Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn gyfrifol am weinyddu a rheoli materion y Brifysgol ac mae'n ofynnol iddo gyflwyno datganiadau ariannol archwiliedig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sy'n datgelu, gyda chywirdeb rhesymol, sefyllfa ariannol y Brifysgol ar unrhyw adeg ac i'w alluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r Datganiad o Arfer a Argymhellir (SORP): Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch (mewn grym o 1 Ionawr 2015) ac yn unol â Safonau Cyfrifyddu perthnasol. Yn ogystal, o fewn telerau ac amodau'r Cod Rheolaeth Ariannol a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, mae'n ofynnol i'r Bwrdd, trwy ei ddeiliad swydd dynodedig, baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Brifysgol, y gwarged neu'r diffyg a'r llofoedd arian ar gyfer y flwyddyn honno.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, mae Bwrdd y Llywodraethwyr wedi sicrhau:

- bod polisïau cyfrifyddu addas yn cael eu dewis a'u cymhwyso'n gyson;
- bod dyfarniadau ac amcangyfrifon yn cael eu gwneud sy'n rhesymol ac yn ddarbodus;
- bod safonau cyfrifyddu perthnasol wedi cael eu dilyn, yn amodol ar unrhyw wyriadau perthnasol a ddatgelwyd ac a esboniwyd yn y datganiadau ariannol;
- bod datganiadau ariannol yn cael eu paratoi ar sail busnes gweithredol oni bai ei bod yn amhriodol rhagdybio y bydd y Brifysgol yn parhau i weithredu.

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr wedi cymryd camau rhesymol i:

- sicrhau bod arian o Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru yn cael ei ddefnyddio at y dibenion y'i rhoddwyd yn unig ac yn unol â'r Cod Rheolaeth Ariannol gyda'r Cyngor Cyllido ac unrhyw amodau eraill y gallai'r Cyngor Cyllido eu rhagnodi o bryd i'w gilydd;
- sicrhau bod rheolaethau ariannol a rheoli priodol ar waith i ddiogelu arian cyhoeddus ac arian o ffynonellau eraill;
- diogelu asedau'r Brifysgol ac atal a chanfod twyll;
- sicrhau bod adnoddau a gwariant y Brifysgol yn cael eu rheoli'n ddarbodus, yn effeithlon ac yn effeithiol.

Ar orchymyn y Bwrdd

Yr Athro C Carmichael Aitchison

Llywydd ac Is-Ganghellor
28 Tachwedd 2019

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Adolygiad Gweithredu ac Ariannol

Cwmpas y Datganiadau Ariannol

Mae'r datganiadau ariannol hyn yn ymwneud â'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019 ac yn cynrychioli seithfed Adroddiad Blynyddol ar hugain y Brifysgol ers iddi gael ei chorffori ym 1992. Mae'r datganiadau ariannol yn cyfuno prif weithgarwch y Brifysgol â gweithgarwch ei his-gwmnïau, ac fe'u paratowyd yn unol â'r Datganiad o Arfer a Argymhellir (SORP): Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch 2015 ac yn unol â Safonau Adrodd Ariannol (FRS) 102.

Prif Weithgareddau

Prif weithgarwch y Brifysgol yw darparu addysg uwch o gampysau yng Nghaerdydd a thrwy weithgareddau cydweithredol mewn mannau eraill yn y Deyrnas Unedig a thramor. Mae portffolio'r Brifysgol yn ymestyn ar draws gweithgareddau israddedig, ôl-raddedig ac ymchwil ac fe'i hategir gan gwmnïau deilliannol hyfforddi, ymgynghori a masnachol eraill a ddarperir i sefydliadau lleol, cenedlaethol a rhyngwladol. Mae'r Brifysgol hefyd yn darparu gwasanaethau cynadledda a phreswyl, ynghyd â chyfleusterau chwaraeon ac arlwy, ar gyfer myfyrwyr a defnyddwyr allanol. Mae llawer o'r gweithgareddau masnachol hyn yn cael eu cynnal trwy'r is-gwmni Cardiff Met Company Ltd, sy'n rhoi'r elw trehadwy yn ôl i'r Brifysgol trwy'r cynllun Rhodd Cymorth.

Strategaeth Ariannol a Buddsoddi

Adolygodd a diweddarodd y Brifysgol ei Strategaeth Ariannol ddiwethaf yn ystod mis Gorffennaf 2018. Amcanion allweddol y Strategaeth hon yw cynyddu ac amrywiaethu incwm; hyrwyddo cynaliadwyedd tymor hir; a gweithredu'n effeithlon ac yn effeithiol. Mae'r Strategaeth yn cynnwys amcanion perfformiad heriol i gefnogi dyheadau'r Brifysgol ar gyfer y dyfodol.

Canlyniadau ar gyfer y Flwyddyn

Mae cryfder y perfformiad ariannol ar gyfer y flwyddyn, a welodd warged arian parod gweithredol o fwy na £13m yn cael ei gynhyrchu, wedi'i guddio yn y cyflwyniad yn sgil datgan gwaged cyfrifyddu mwy cymedrol o lawer o £178k. Mae'r ystumiad ymddangosiadol hwn o'r canlyniadau ariannol wedi deillio o'r angen i gynyddu'r darpariaethau diffyg pensiwn yn sylweddol ar gyfer dau o dri chynllun pensiwn staff y Brifysgol, sef Cynllun Pensiwn y Brifysgol (USS) a Chynllun Pensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPS). Yn yr un modd â'r holl brifysgolion sy'n cymryd rhan yn yr USS, bu angen i Brifysgol Met Caerdydd adlewyrchu'r cynnydd yn niffyg pensiwn yr USS sydd wedi codi o'r prisiad teirblynyddol o'r cynllun a gynhaliwyd ym mis Mawrth 2017. Mae hyn wedi arwain at dâl cyfrifyddu o £2.047m ar gyfer y flwyddyn. Yn ogystal, ac yn fwy arwyddocaol o lawer, bu hefyd angen i'r Brifysgol adlewyrchu taliadau cyfrifyddu o £6.35m mewn perthynas â'r diffyg pensiwn yn y CVGPS. O'u hystyried gyda'i gilydd, mae'r taliadau pensiwn hyn, sy'n dod i £8.4m, wedi lleihau'r gwaged a ddatganwyd ar gyfer y flwyddyn yn sylweddol. Heb ystyried y taliadau hyn, mae'r perfformiad o ran cynhyrchu arian parod gweithredol wedi bod yn gryf, gan ddarparu'r cyllid ar gyfer rhaglen gyfalaf arwyddocaol a gwelliant mewn hylifedd.

Crynodeb o Ganlyniadau	2018/19	2017/18
	£000	£000
Incwm	106,845	103,695
Gwariant	106,248	95,002
Gwaged cyn costau eithriadol	597	8,693
Costau taliadau diswyddo eithriadol	(419)	(5,291)
Gwaged ar gyfer y flwyddyn	178	3,402

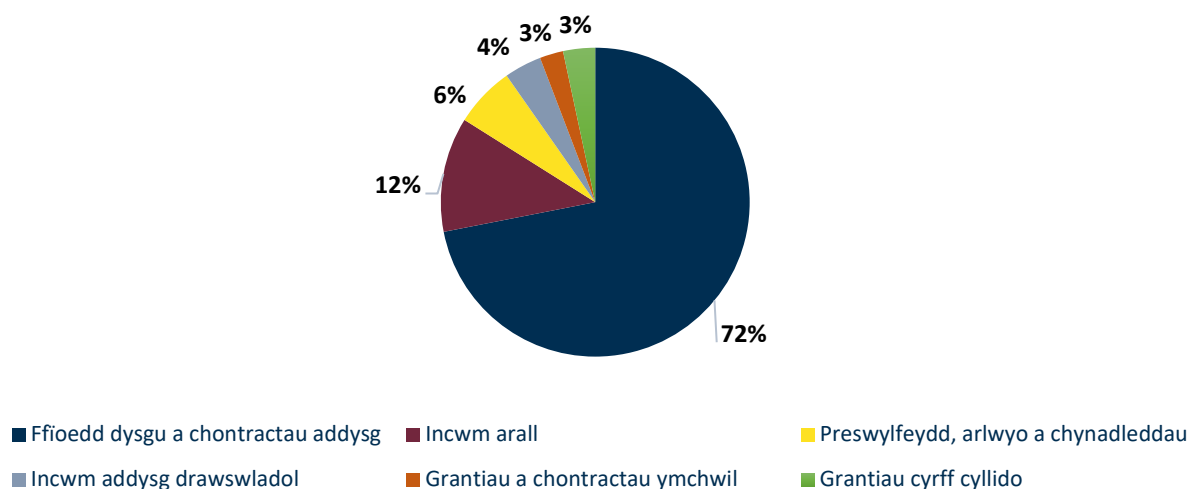
Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Adolygiad Gweithredu ac Ariannol (Parhad)

Canlyniadau ar gyfer y Flwyddyn (Parhad)

Cynyddodd incwm grŵp y Brifysgol £3.2m (3%) yn ystod y flwyddyn i £106.8m. Mae prif ffrwd incwm y grŵp yn deillio o ffioedd dysgu myfyrwyr israddedig ac ôl-raddedig o'r Deyrnas Unedig a'r Undeb Ewropeaidd sydd, gyda'i gilydd, yn cyfrif am 57% o gyfanswm yr incwm. Roedd ffioedd dysgu israddedig amser llawn ar gyfer myfyrwyr o'r Deyrnas Unedig a'r Undeb Ewropeaidd yn parhau i fod wedi'u capio ar £9k yn ystod y flwyddyn ac, o ganlyniad i hyn, bu twf bach yn unig ym mhrif ffrwd incwm y grŵp. Lliniarodd Llywodraeth Cymru effaith y cap ar ffioedd trwy dalu grant lliniaru ffioedd penodol o ychydig dros £1m; mae'r grant hwn, ynghyd â chynnydd mewn grantiau'r Cyngor Cyllido (£400k); grantiau ymchwil (£600k); a ffioedd dysgu rhyngwladol (£800k), yn cyfrif am y prif gynnydd mewn incwm yn ystod y flwyddyn.

Dadansoddiad Incwm 2018-19



Buddsoddodd y grŵp £8.1m yn ei seilwaith yn ystod 2018/19. O'r swm hwn, buddsoddiwyd £5.8m yn yr ystad, gan gynnwys buddsoddiad £2.8m mewn prynu ac adnewyddu bloc swyddfa yn agos i gampws Llandaf y Brifysgol; a buddsoddiad arall o £1.8m yng ngham diweddaraf y rhaglen adnewyddu preswylfeydd myfyrwyr. Yn ogystal, buddsoddiwyd gwariant o £2.3m mewn offer, gan gynnwys buddsoddiadau a ddaeth i gyfanswm o £1.2m yn yr adrannau academaidd a gwasanaethau proffesiynol, a buddsoddiad o £800k mewn seilwaith TG a systemau corfforaethol.

Cryhawyd sylfaen asedau'r fantolen gan y buddsoddiadau asedau sefydlog a grybwyllwyd uchod, ond gwrthbwysswyd hyn gan yr angen i gynyddu darpariaethau diffyg pensiwn dau o gynlluniau pensiwn staff y Brifysgol. Roedd angen darpariaethau diffyg pensiwn ychwanegol a ddaeth i £22m, CVGPS (£20m), USS (£2m). O ganlyniad i'r cynnydd yn y ddarpariaeth diffyg pensiwn, lleihaodd cyfanswm yr asedau net £13.7m i £85.7m.

Hylifedd ac Arian Parod

Roedd adnoddau buddsoddi arian parod a thymor byr y Brifysgol ar ddiwedd y flwyddyn yn dod i £31.4m (2018: £25.3m). Ariannwyd buddsoddiadau yn yr ystad a seilwaith yn ystod y flwyddyn yn gyfan gwbl gan arian a gynhyrchwyd o weithgareddau gweithredu. Cynhaliwyd y gymhareb gyfredol ar 1.93 (2018: 1.92). Daeth yr egwyl ad-dalu ar £25m o fenthyciadau tymor hir a drefnwyd yn ystod 2008 i ben ar 31 Gorffennaf 2019 gyda'r cyntaf o ugain prif ad-daliad cyfartal o £1.25m. Lleihaodd dyled tymor hir y grŵp gan gyfanswm o £1.6m, o £28.1m i £26.5m yn ystod y flwyddyn. Ar 31 Gorffennaf 2019, roedd y ddyled tymor hir fel % o'r trosiant yn dod i 24.8%.

Y Rhagolwg Ariannol

Yn ystod 2018/19, cododd y Brifysgol ffi ddysgu flynyddol o £9000 ar fyfyrwyr israddedig amser llawn o'r Deyrnas Unedig a'r Undeb Ewropeaidd, o gymharu â'r ffi o £9250 a oedd yn cael ei chodi mewn sefydliadau yn Lloegr, ond digolledwyd sefydliadau yng Nghymru am y gwahaniaeth yn rhannol yn sgil talu grant lliniaru ffioedd a ariannwyd gan Lywodraeth Cymru. Ni fydd y grant

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Adolygiad Gweithredu ac Ariannol (Parhad)

Y Rhagolwg Ariannol (Parhad)

lliniaru ffioedd yn parhau i gael ei dalu yn ystod 2019/2020, a bydd y ffi ar gyfer israddedigion amser llawn yn parhau i gael ei rhewi ar £9000 yng Nghymru am yr wythfed flwyddyn yn olynol ac ar £9250 yn Lloegr.

O ystyried bod gwerth gwirioneddol y ffi israddedig amser llawn wedi lleihau'n sylweddol yn ystod yr wyth mlynedd diwethaf, mae'r diffyg mynegeo parhaus ar un o brif ffrydiau incwm y brifysgol yn achosi heriau cyllido i'r brifysgol a'r sector addysg uwch yn gyffredinol. Comisiynwyd Adolygiad o Addysg a Chyllid Ôl-18 yn Lloegr (Adolygiad Augur) gan Lywodraeth y Deyrnas Unedig yn 2018, ac adroddodd ar ei ganfyddiadau ym mis Mai 2019. Gwnaeth yr adolygiad nifer o argymhellion ynglŷn â'r ffi dysgu israddedig yn Lloegr. Nid oes penderfyniad wedi cael ei wneud eto ar fabwysiadu'r argymhellion hyn, ond mae'n bosibl y gallai'r adolygiad ddylanwadu ar benderfyniadau cyllido yn y dyfodol yng Nghymru a Lloegr, ac felly mae'n ffynhonnell cryn ansicrwydd.

Er mwyn cynhyrchu cyllid datblygu ac i wrthbwysu'r ansicrwydd sy'n deillio o'r trefniadau ffioedd presennol, mae gan y Brifysgol gynlluniau uchelgeisiol i dyfu ac amrywiaethu ei sylfaen incwm trwy ddatblygu rhaglenni academiaidd newydd a buddsoddi mewn gweithgarwch ymchwil ac arloesi, y bwriedir i'r ddau gael eu darparu trwy ystad a seilwaith newydd ac wedi'u hadnewyddu.

Statws Elusennol

Daeth y Brifysgol yn Elusen Gofrestredig (Rhif 1140762) ar 10 Mawrth 2011.

Aelodaeth Bwrdd y Llywodraethwyr

Amlinellir aelodaeth y Bwrdd ar gyfer y flwyddyn 1 Awst 2018 i 31 Gorffennaf 2019 ar Dudalen 9 yr adroddiad hwn.

Archwilwyr Annibynnol

Yr archwilwyr allanol ar gyfer y flwyddyn oedd PricewaterhouseCoopers LLP. Yr archwilwyr mewnol ar gyfer y flwyddyn oedd Deloitte LLP.

Cyfle Cyfartal

Mae'r Brifysgol yn gweithio i sicrhau cydymffurfiaeth â deddfwriaeth cydraddoldeb, ac mae wedi ymrwmo i integreiddio egwyddorion cydraddoldeb yn rhagweithiol yn ei holl weithgareddau. Mae Cynllun Cydraddoldeb Strategol wedi cael ei gytuno a'i weithredu. Mae'r Brifysgol yn weithgar wrth ehangu mynediad at addysg, ac wrth ddarparu ymagwedd gynhwysol at ddysgu, addysgu, ac ymchwil.

Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith

Mae iechyd, diogelwch a lles staff a myfyrwyr yn hanfodol i lwyddiant y Brifysgol. Mae Pwyllgor Iechyd a Diogelwch y Brifysgol yn ystyried pob agwedd berthnasol ar iechyd, diogelwch a lles. Mae'r Pwyllgor yn cael adroddiadau monitro rheolaidd ynglŷn ag archwiliadau cyfnodol o drefniadau rheoli iechyd a diogelwch ysgolion/unedau, ac ynglŷn â mentrau a/neu faterion sy'n deillio o gyfarfodydd iechyd a diogelwch ysgolion/unedau. Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn lledaenu diweddariadau ar deddfwriaeth ac arweiniad ar arfer da, ac yn monitro lefelau damweiniau a phresenoldeb staff. Cyflwynir Cofnodion y Pwyllgor i'r Pwyllgor Adnoddau, ac mae adroddiadau iechyd a diogelwch hefyd yn cael eu hystyried gan Bwyllgor Archwilio'r Brifysgol. Darperir Adroddiad Iechyd a Diogelwch Blynyddol i Fwrdd y Llywodraethwyr i'w alluogi i gyflawni ei rwymedigaeth statudol i sicrhau cydymffurfiaeth â deddfwriaeth iechyd a diogelwch.

Yr unig ffordd y gellir ymdrin â heriau'r dyfodol yw trwy gefnogaeth a gwaith parhaus staff y Brifysgol, a hoffai Bwrdd y Llywodraethwyr ddiolch i'r holl staff am eu hymdrechion a'u hymrwymiad i'r Brifysgol drwy gydol y flwyddyn.

Datganiad ynghylch Caethwasiaeth Fodern a Masnachu Pobl

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd wedi ymrwmo i sicrhau nad oes unrhyw gaethwasiaeth fodern na masnachu pobl yn ei chadwyni cyflenwi nac mewn unrhyw ran o'i busnes. Mae polisiau a gweithdrefnau'r Brifysgol yn dangos ei hymrwymiad i weithredu'n foeseolog a chydag uniondeb yn ei holl fusnes. Mae Polisi 'Cadwyni Cyflenwi Moesegol' wedi bod yn rhan o'r

Adroddiad Bwrdd y Llywodraethwyr (parhad)

Adolygiad Gweithredu ac Ariannol (Parhad)

swyddogaeth gaffael ers 2011. Adolygwyd a diweddarwyd y Polisi yn 2018 i sicrhau ei fod yn parhau i adlewyrchu arfer da perthnasol.

Mae polisiau a gweithdrefnau gweithle'r Brifysgol, sydd wedi cael eu hadolygu a'u diwygio i sicrhau eu bod yn adlewyrchu bwriad y Cod Ymarfer, yn dangos ymrwymiad y Brifysgol i weithredu'n foesebol a chydag uniondeb yn ei holl berthnasoddedd busnes trwy sicrhau nad yw caethwasiaeth fodern na masnachu pobl yn digwydd yn ei gweithluoedd yn y Deyrnas Unedig ac yn rhyngwladol. Yn ystod y flwyddyn sydd dan sylw yn yr adroddiad hwn, ymrwymodd y Brifysgol i sicrhau bod graddfeydd cyflog yr holl staff ar lefel y Cyflog Byw Cenedlaethol neu'n uwch. Daeth y newid hwn i rym ar 1 Awst 2018.

Datganiad ynghylch y Ddeddf Cyllid Troseddol

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd a'i his-gwmnïau yn ymrwmo i sicrhau nad yw ei chyflogeion, ei hasiantiaid ac unigolion eraill cysylltiedig sy'n gweithredu ar ei rhan yn hwyluso efnid treth gan barti arall.

Mae'r Brifysgol yn adolygu ei risgiau, a phrosesau a gweithdrefnau cysylltiedig, yn rheolaidd i sicrhau bod pob cam yn cael ei gymryd i atal efnid treth. Mae'r Brifysgol yn cynnwys risg efnid treth yn ei Chofrestr Risgiau. Mae'r risg yn cael ei hadolygu a'i diweddarau (o leiaf ddwywaith) bob blwyddyn. Mae hyn yn cynnwys adolygu rheolaethau i liniaru risgiau.

Mae'r Brifysgol yn adolygu ei pholisiau a'i harweiniad ynglŷn â'r Ddeddf Cyllid Troseddol yn rheolaidd, yn unol â pholisiau tebyg (polisiau Gwrth-lwgrwobrwyo, Atal Twyll a Llygredigaeth, Gwrth-wyngalchu Arian, a Rheoliadau Ariannol).

Yr Athro C Carmichael Aitchison

Llywydd ac Is-Ganghellor
28 Tachwedd 2019

Datganiad Llywodraethu Corfforaethol

Mae'r Brifysgol wedi ymrwymo i arddangos arfer gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol. Mae'r crynodeb hwn yn disgrifio'r modd y mae'r Brifysgol wedi cymhwyso'r egwyddorion a amlinellir yng Nghod Llywodraethu Corfforaethol y Deyrnas Unedig yn ystod y flwyddyn a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol. Diben hyn yw helpu'r sawl sy'n darllen y datganiadau ariannol i ddeall sut mae'r egwyddorion wedi cael eu cymhwyso.

Mae Corff Llywodraethu'r Brifysgol yn gyfrifol am system rheolaeth fewnol y Brifysgol ac am adolygu ei heffeithiolrwydd. Mae system o'r fath wedi'i chynllunio i reoli risg methu â chyflawni amcanion busnes, yn hytrach na dileu'r risg honno, a gall rhoi sicrwydd rhesymol yn unig, nid sicrwydd llwyr, yn erbyn camfynegiad neu golled o bwys.

Mae gan y Brifysgol Bolisi Rheoli Risg clir ar waith ac mae'r Gofrestr Risgiau Strategol yn cael ei hadolygu'n rheolaidd. Mae'r Corff Llywodraethu o'r farn bod proses effeithiol a pharhaus ar gyfer amlygu, gwerthuso a rheoli risgiau arwyddocaol y Brifysgol wedi bod ar waith am gyfnod y datganiadau ariannol. Mae'r Corff Llywodraethu yn adolygu'r broses hon yn rheolaidd, sy'n cyd-fynd â'r arweiniad i gyfarwyddwyr ar reolaeth fewnol a gynhwysir yng Nghod Llywodraethu Corfforaethol y Deyrnas Unedig, fel y bernir ei fod yn briodol ar gyfer addysg uwch.

Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn cyfarfod o leiaf bedair gwaith y flwyddyn ac mae ganddo sawl pwyllgor, gan gynnwys Pwyllgor Archwilio, Pwyllgor Adnoddau, Pwyllgor Cynllunio Strategol a Pherfformiad, Pwyllgor Enwebiadau a Llywodraethu, Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol a Phwyllgor Addysg Drawswladol. Mae pob Pwyllgor wedi'i gyfansoddi'n ffurfiol gyda chylch gorchwyl ac aelodaeth sy'n cynnwys aelodau annibynnol y Corff Llywodraethu yn gyfan gwbl neu'n bennaf. Mae'r Pwyllgor Adnoddau yn argymhell cyllideb refeniw a chyfalaf flynyddol y Brifysgol i'r Corff Llywodraethu ac yn monitro perfformiad yn unol â'r cyllidebau cymeradwy. Mae'r Pwyllgor Enwebiadau a Llywodraethu yn gwneud argymhellion i'r Corff Llywodraethu ynglŷn â phenodi llywodraethwyr yn unol â'r Offeryn Llywodraethu. Mae'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol yn pennu cydnabyddiaeth ariannol yr Is-Ganghellor a'r holl ddeiliaid swyddi uwch eraill.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cynnwys dau aelod annibynnol allanol nad ydynt yn aelodau o'r Corff Llywodraethu ac sydd felly'n cyfrannu safbwynt allanol ychwanegol at drafodaethau'r Pwyllgor. Mae uwch swyddogion gweithredol y Brifysgol yn mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio fel y bo'r angen, ond nid ydynt yn aelodau ohono. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cyfarfod deirgwaith y flwyddyn ac mae archwilwyr mewnol ac allanol y Brifysgol yn mynychu fel y bo'n briodol. Mae'r Pwyllgor yn ystyried adroddiadau archwilio mewnol manwl sydd, fel y bo'n briodol, yn gwneud argymhellion i wella systemau rheolaeth fewnol y Brifysgol ac yn cynnwys ymatebion rheolwyr a chynlluniau gweithredu. Mae'r Pwyllgor hefyd yn monitro i ba raddau y cedwir at ofynion rheoleiddiol ac yn ystyried adroddiadau gan yr archwilwyr allanol, Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a ffynonellau eraill fel yr effeithiant ar fusnes y Brifysgol. Mae'r Pwyllgor yn cyfarfod ag Archwilwyr Mewnol y Brifysgol yn breifat cyn pob cyfarfod, ac mae'n cyfarfod â'r Archwilwyr Allanol mewn modd tebyg o leiaf unwaith y flwyddyn.

Bwrdd Rheoli'r Brifysgol sy'n gyfrifol am ymgorffori rheoli risgiau ar draws y sefydliad a chadw golwg ar risgiau sefydliadol lefel uchel allweddol. Mae Bwrdd y Llywodraethwyr a'r Bwrdd Rheoli yn derbyn adroddiadau sy'n amlinellu dangosyddion perfformiad allweddol ac yn amlygu risgiau, ac maen nhw'n ystyried materion rheoli cysylltiedig. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn derbyn ac archwilio adroddiadau Rheoli Risgiau rheolaidd sy'n helpu i lywio cyfeiriad y rhaglen archwilio mewnol dreigl yn y dyfodol. Mae'r weithrediaeth yn derbyn adroddiadau rheolaidd gan archwilwyr mewnol ac allanol y Brifysgol sy'n cynnwys argymhellion ar gyfer gwella. Rôl y Pwyllgor Archwilio yn y maes hwn yw darparu adolygiad lefel uchel o'r trefniadau ar gyfer rheolaeth ariannol fewnol. Mae agenda'r Corff Llywodraethu yn cynnwys eitem reolaidd i ystyried risgiau a rheolaeth; wedi hynny, derbynnir adroddiadau rheolaidd gan y weithrediaeth a'r Pwyllgor Archwilio. Rhoddir pwyslais ar gael y sicrwydd priodol yn hytrach nag adrodd trwy eithriad yn unig.

Mae Corff Llywodraethu'r Brifysgol yn cadw at ddarpariaethau'r Cod Llywodraethu Addysg Uwch a gyhoeddwyd yn ystod Tymor y Gwanwyn 2015. Mae Bwrdd y Llywodraethwyr yn cynnal rhaglen dreigl o adolygu ei effeithiolrwydd ei hun ac effeithiolrwydd ei brif bwyllgorau.

Llywodraethwyr a Chyfarwyddiaethau

Llywodraethwyr a Deiliaid Swyddi Uwch Dynodedig 2018/19

Llywodraethwyr

Y Farwnes Finlay o Landaf
 FRCP, FRCG, FHEA, FLSW, FMedSci (Cadeirydd
 Ms N Amery (Is-Gadeirydd)
 Yr Athro C C Aitchison, Llywydd ac Is-Ganghellor (ex officio)
 Ms J Berry
 Mr N Capaldi
 Mr W G Davies
 Mr I Gardiner
 Mr J Nottingham
 Mrs S Goodson
 Mr G Hardacre
 Ms S Hay
 Mr F J Holmes
 Mr U Hussain MBE
 Dr Malcolm James
 Dr K Nnoaham
 Dr Katie Thirlaway
 Dr C Turner
 Mr S Waddington
 Mr D Warrender

Cyfnod yn y Swydd

1 Awst 2018 hyd heddiw
 1 Ebrill 2014 hyd heddiw
 1 Hydref 2016 hyd heddiw
 1 Awst 2014 i 31 Gorffennaf 2019
 28 Tachwedd 2018 hyd heddiw
 1 Rhagfyr 2015 hyd heddiw
 1 Awst 2017 i 31 Gorffennaf 2019
 1 Awst 2018 i 31 Gorffennaf 2019
 1 Awst 2017 hyd heddiw
 1 Ebrill 2013 i 31 Gorffennaf 2019
 1 Ebrill 2013 i 31 Gorffennaf 2019
 1 Ebrill 2013 i 31 Gorffennaf 2019
 1 Awst 2015 hyd heddiw
 1 Awst 2017 hyd heddiw
 1 Awst 2017 hyd heddiw
 1 Hydref 2018 hyd heddiw
 1 Awst 2017 hyd heddiw
 28 Tachwedd 2018 hyd heddiw
 28 Tachwedd 2018 hyd heddiw

Ysgrifennydd a Chlerc i'r Llywodraethwyr

Mr R D G Walters

1 Mehefin 1999 i 31 Ionawr 2019

Ysgrifennydd a Chlerc Dros Dro i'r Llywodraethwyr

Dr J Rees

16 Ionawr 2019 hyd heddiw

Deiliaid Swyddi Uwch Dynodedig

Yr Athro S Chang	Rhag Is-Ganghellor, Academiaidd	4 Medi 2017 i 7 Mehefin 2019
Yr Athro S Hanton	Dirprwy Is-Ganghellor, Ymchwil ac Arloesedd	23 Ebrill 2012 hyd heddiw
Dr J Boddington	Dirprwy Is-Ganghellor, Ymgysylltu â Myfyrwyr	18 Medi 2017 hyd heddiw
Yr Athro M Loutfi	Dirprwy Is-Ganghellor, Rhyngwladol	28 Medi 2012 i 31 Awst 2018
Yr Athro L Robinson	Dirprwy Is-Ganghellor, Cyncoed a Deon Gweithredol	2 Hydref 2017 hyd heddiw

Dangosyddion Perfformiad Allweddol

Mae'r Brifysgol yn defnyddio nifer o Ddangosyddion Perfformiad Allweddol (DPAau) i helpu i fonitro'r Brifysgol yn erbyn ei hamcanion. Dangosir detholiad o'r prif Ddangosyddion Perfformiad Allweddol isod.

Myfyrwyr	
Niferoedd	Canlyniadau
<ul style="list-style-type: none"> • 8,572 o geisiadau • 8,191 o israddedigion i gyd • 2,299 o ôl-raddedigion i gyd • 10% o fyfyrwyr tramor 	<ul style="list-style-type: none"> • 85% o fyfyrwyr yn fodlon (yr Arolwg Cenedlaethol o Fyfyrwyr 2019) • 70.6% wedi cyflawni gradd Gyntaf neu 2:1 (18-19) • 95.8% o raddedigion mewn cyflogaeth neu'n astudio ymhellach (16-17)

Staffio	
<p>Cyfanswm y Staff (Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI)) 1,233</p>	<p>Staff Academaidd (CALI) 483</p>

Dangosyddion Perfformiad Allweddol (parhad)

DPA	Llwyddiant graddau israddedigion – y gyfran sy'n cael gradd dosbarth 1^{af}/2:1	
Mesur	Llwyddiant wrth gynorthwyo myfyrwyr â'u profiad dysgu	
Blwyddyn	2018-19	2017-18
	70.6%	67.4%

Dangosyddion Perfformiad Allweddol Myfyrwyr

DPA	Cyflogadwyedd Graddedigion	
Mesur	Llwyddiant wrth gynorthwyo graddedigion i gael swydd neu fynd ymlaen i astudio ymhellach	
Blwyddyn	2016-17	2015-16
	95.8%	94.8%

DPA	Bodlonrwydd Myfyrwyr	
Mesur	Bodlonrwydd Myfyrwyr	
Blwyddyn	2018-19	2017-18
	85%	83%

DPA	Cymhareb Staff / Myfyrwyr	
Mesur	Nifer y myfyrwyr fesul aelod o staff academiaidd	
Blwyddyn	2019	2018
	21.7	21.2

Dangosyddion Perfformiad Allweddol (parhad)

Amrywiaeth – Myfyrwyr

DPA	Canran y myfyrwyr o gefndiroedd difreintiedig	
Mesur	Llwyddiant wrth ddenu grwpiau a dangynrychiolir i addysg uwch	
Blwyddyn	O Ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf	O Gymdogaethau Cyfranogiad Isel
18/19	28%	37%
17/18	27%	36%

DPA	Canran y Myfyrwyr Gwrywaidd a Benywaidd	
Mesur	Cydbwysedd o ran rhywedd	
Blwyddyn	Gwrywaidd	Benywaidd
18/19	43%	57%
17/18	45%	55%

DPA	Cyfran y myfyrwyr sy'n BAME	
Mesur	Cyfraddau cyfranogiad myfyrwyr BAME yn y Brifysgol	
Blwyddyn	BME	Gwyn
18/19	16%	84%
17/18	15%	85%

DPA	Myfyrwyr Rhyngwladol	
Mesur	Y gallu i ddenu myfyrwyr rhyngwladol / hyrwyddo amrywiaeth myfyrwyr	
Blwyddyn	Cartref/Undeb Ewropeaidd (UE)	Tramor
18/19	90%	10%
17/18	90%	10%

Dangosyddion Perfformiad Allweddol (parhad)**Amrywiaeth – Staff**

DPA	Rhywedd	
Mesur	Cydbwysedd rhywedd Staff (Cyfrif Pennau)	
Blwyddyn	Gwrywaidd	Benywaidd
2019	42%	58%
2018	42%	58%

DPA	Menywod mewn rolau uwch	
Mesur	Aelodau staff benywaidd mewn rolau uwch	
Blwyddyn	2019	2018
	20 (29.4%)	18 (26.5%)

Niferoedd Myfyrwyr – 2018-19

Pob Myfyriwr		Cartref / UE	Cartref / UE CALI	Tramor	Tramor CALI	Cyfanswm	Cyfanswm CALI
Israddedig	Amser Llawn	6,897	6,664	558	565	7,500	7,229
	Rhan- Amser	736	157	0	1	736	158
	Cyfanswm	7,633	6,821	558	566	8,191	7,387
Ôl-raddedig a Addysgir	Amser Llawn	949	770	474	257	1,423	1,027
	Rhan- Amser	664	234	13	5	677	239
	Cyfanswm	1,613	1,004	487	262	2,100	1,266
Ôl-raddedig Ymchwil	Amser Llawn	44	25	26	21	70	46
	Rhan- Amser	122	40	7	4	129	44
	Cyfanswm	166	65	33	25	199	90
Cyfanswm		9,412	7,890	1,078	853	10,490	8,743

Adroddiad yr archwilwyr annibynnol i Gorff Llywodraethu Prifysgol Metropolitan Caerdydd (y “sefydliad”)

Adroddiad ar yr archwiliad o’r datganiad ariannol

Barn

Yn ein barn ni, mae datganiadau ariannol grŵp a datganiadau ariannol rhiant-sefydliad Prifysgol Metropolitan Caerdydd (y “datganiadau ariannol”):

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa’r grŵp a’r rhiant-sefydliad ar 31 Gorffennaf 2019, ac o incwm a gwariant, enillion a cholledion, a newidiadau i gronfeydd wrth gefn y grŵp a’r rhiant-sefydliad a llifoedd arian y grŵp ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi cael eu paratoi’n briodol yn unol â’r Arferion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig (Safonau Cyfrifyddu’r Deyrnas Unedig, sy’n cynnwys FRS 102 “Y Safon Adrodd Ariannol sy’n berthnasol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon”, a chyfraith berthnasol);
- wedi cael eu paratoi’n briodol yn unol â gofynion y Datganiad ynghylch Arferion a Argymhellir – Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Addysg Uwch; ac
- wedi cael eu paratoi yn unol â gofynion Deddf Elusennau 2011.

Rydym wedi archwilio’r datganiadau ariannol, a gynhwysir yn yr Adroddiad Blynyddol a’r Datganiadau Ariannol (yr “Adroddiad Blynyddol”), sy’n cynnwys: Datganiadau o’r Sefyllfa Ariannol Gyfunol a Sefyllfa Ariannol y Brifysgol ar 31 Gorffennaf 2019; Datganiadau o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Cyfunol ac Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Brifysgol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; Datganiadau o Newidiadau i Gronfeydd Wrth Gefn Cyfunol a Chronfeydd Wrth Gefn y Brifysgol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; y Datganiad Llif Arian Cyfunol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; y Datganiad o Brif Bolisiâu Cyfrifyddu; a’r nodiadau i’r datganiadau ariannol.

Sail i’r farn

Cynaliasom ein harchwiliad yn unol â’r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (y Deyrnas Unedig) (“ISAs (y Deyrnas Unedig)”) a chyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau o dan ISAs (y Deyrnas Unedig) ymhellach yn y rhan o’n hadroddiad sy’n ymdrin â chyfrifoldebau’r Archwilwyr wrth archwilio’r datganiadau ariannol. Credwn fod y dystiolaeth archwilio yr ydym wedi’i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail ar gyfer ein barn.

Annibyniaeth

Arhosom yn annibynnol ar y grŵp yn unol â’r gofynion moesegol sy’n berthnasol i’n harchwiliad o’r datganiadau ariannol yn y Deyrnas Unedig, sy’n cynnwys Safon Foesebol y Cyngor Adrodd Ariannol (FRC), ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â’r gofynion hyn.

Casgliadau yn ymwneud â busnes gweithredol

Mae ISAs (y Deyrnas Unedig) yn mynnu ein bod yn adrodd i chi:

- pan nad yw defnydd y Corff Llywodraethu o’r sail cyfrifyddu busnes gweithredol yn briodol wrth baratoi’r datganiadau ariannol; neu
- pan nad yw’r Corff Llywodraethu wedi datgelu yn y datganiadau ariannol unrhyw ansicrwydd o bwys a amlygwyd a allai fwrw amheuaeth sylweddol ynglŷn â gallu’r grŵp a’r rhiant-sefydliad i barhau i fabwysiadu’r sail cyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o’r dyddiad yr awdurdodir cyhoeddi’r datganiadau ariannol.

Nid oes gennym unrhyw beth i’w adrodd mewn perthynas â’r materion uchod.

Fodd bynnag, gan nad oes modd rhagfynegi holl ddigwyddiadau ac amodau’r dyfodol, nid yw’r datganiad hwn yn gwarantu gallu’r grŵp a’r rhiant-sefydliad i barhau fel busnes gweithredol. Er enghraifft, nid yw’r telerau a allai fod yn sail i ymadawiad y Deyrnas Unedig o’r Undeb Ewropeaidd yn eglur, ac mae’n anodd gwerthuso’r holl oblygiadau posibl i weithgareddau, myfyrwyr a chyflenwyr y grŵp a’r rhiant-sefydliad, ac i’r economi ehangach.

Adrodd ar wybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr holl wybodaeth yn yr Adroddiad Blynyddol heblaw am y datganiadau ariannol ac adroddiad ein harchwilywyr arnynt. Y Corff Llywodraethu sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall. Nid yw ein barn ynglŷn â'r datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall a, heblaw i'r graddau a nodir yn benodol fel arall yn yr adroddiad hwn, nid ydym yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar hynny.

Mewn cysylltiad â'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn dangos anghysondeb o bwys â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gawsom wrth gynnal yr archwiliad, neu'n ymddangos fel petai wedi cael ei chamfynegi mewn ffordd berthnasol. Os amlygwn anghysondeb neu gamfynegiad ymddangosiadol o bwys, mae'n ofynnol i ni ddilyn gweithdrefnau i benderfynu a oes camfynegiad o bwys o'r datganiadau ariannol neu gamfynegiad o bwys o'r wybodaeth arall. Os deawn i'r casgliad, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed gennym, fod camfynegiad o bwys o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i ni adrodd y ffaith honno. Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd yn seiliedig ar y cyfrifoldebau hyn.

Yn seiliedig ar y cyfrifoldebau a ddisgrifir uchod a'n gwaith a wnaed wrth gynnal yr archwiliad, mae ISAs (y Deyrnas Unedig) hefyd yn mynnu ein bod yn adrodd ar safbwyntiau a materion penodol fel y disgrifir isod.

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

O dan Ddeddf Elusennau 2011, mae'n ofynnol i ni adrodd i chi os credwn fod y wybodaeth a roddwyd yn Adroddiad Blynyddol yr Ymddiriedolwyr yn anghyson â'r datganiadau ariannol mewn unrhyw ffordd berthnasol. Nid oes gennym unrhyw eithriadau i'w hadrodd sy'n deillio o'r cyfrifoldeb hwn.

Cyfrifoldebau am y datganiadau ariannol a'r archwiliad

Cyfrifoldebau'r Corff Llywodraethu am y datganiadau ariannol

Fel yr esboniwyd yn llawnach yng Nghyfrifoldebau Bwrdd y Llywodraethwyr ar dudalen 3, mae'r Bwrdd Llywodraethu yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â'r fframwaith perthnasol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun gwir a theg. Mae'r Corff Llywodraethu hefyd yn gyfrifol am y gyfryw reolaeth fewnol sy'n angenrheidiol, yn ei farn ef, i allu paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd rhag camfynegiad o bwys, boed hynny o ganlyniad i dwyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Corff Llywodraethu yn gyfrifol am asesu gallu'r grŵp a'r rhiant-sefydliad i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu, fel y bo'n berthnasol, materion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio'r sail cyfrifyddu busnes gweithredol oni bai bod y Corff Llywodraethu naill ai'n bwriadu dirwyn y grŵp a'r rhiant-sefydliad i ben neu derfynu gweithrediadau, neu nad oes ganddo ddewis arall realistig heblaw am wneud hynny.

Cyfrifoldebau'r Archwilywyr am archwilio'r datganiadau ariannol

Rydym yn gymwys i weithredu ac wedi cael ein penodi'n archwilywyr o dan adran 144 Deddf Elusennau 2011, ac rydym yn adrodd yn unol â'r Ddeddf a rheoliadau perthnasol a wnaed neu sydd mewn grym oddi tani.

Ein hamcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynglŷn â ph'un a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd rhag camfynegiad perthnasol, p'un a achoswyd hynny trwy dwyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilywyr sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (y Deyrnas Unedig) bob amser yn canfod camfynegiad perthnasol pan fydd yn bodoli. Gall camfynegiadau godi o dwyll neu wall ac fe'u hystyriar yn berthnasol pe gellid disgwyl yn rhesymol iddynt, yn unigol neu gyda'i gilydd, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wnaed ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae disgrifiad manylach o'n cyfrifoldebau am archwilio'r datganiadau ariannol ar gael ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'n hadroddiad archwilywyr.

Defnyddio'r adroddiad hwn

Mae'r adroddiad hwn, gan gynnwys y safbwyntiau, wedi cael ei baratoi ar gyfer Corff Llywodraethu'r sefydliad yn unig fel corff yn unol ag adran 124B Deddf Diwygio Addysg 1988 fel y'i diwygiwyd gan adran 71 Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 ac adran 151 Deddf Elusennau 2011 a rheoliadau a wnaed o dan adran 154 y Ddeddf honno (Rhan 4 Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008), ac nid at unrhyw ddiben arall. Wrth roi'r safbwyntiau hyn, nid ydym yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb am unrhyw ddiben arall nac i unrhyw unigolyn arall y dangosir yr adroddiad hwn iddo neu y gallai'r adroddiad hwn ddod i'w law, heblaw lle y cytunir yn benodol trwy ein caniatâd ysgrifenedig o flaen llaw.

Adroddiadau eraill sy'n ofynnol

Barn ynghylch materion eraill a ragnodir yng Nghod Ymarfer Archwilio Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ('CCAUC') a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 a'r Cod Rheolaeth Ariannol a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Addysg Uwch (Cymru) 2015.

Yn ein barn ni, ym mhob ffordd berthnasol:

- mae gofynion cyfarwyddyd cyfrifon CCAUC wedi cael eu bodloni;
- mae cyllid o ba ffynhonnell bynnag a weinyddir gan y sefydliad at ddibenion penodol wedi cael ei gymhwyso'n briodol i'r dibenion hynny a'i reoli yn unol â deddfwriaeth berthnasol ac unrhyw delerau ac amodau eraill sy'n gysylltiedig ag ef;
- mae cyllid a ddarparwyd gan CCAUC wedi cael ei gymhwyso yn unol â'r Memorandwm Sicrwydd ac Atebolrwydd, y Cod Rheolaeth Ariannol ac unrhyw delerau ac amodau eraill sy'n gysylltiedig ag ef; ac
- mae cyllid a ddarparwyd gan CCAUC wedi cael ei ddefnyddio at y dibenion y'i derbyniwyd ar eu cyfer.

Digonolrwydd cofnodion cyfrifyddu a'r wybodaeth a'r esboniadau a gafwyd

O dan Ddeddf Elusennau 2011, mae'n ofynnol i ni adrodd i chi os credwn:

- nad yw cofnodion cyfrifyddu digonol wedi cael eu cadw gan y rhiant-sefydliad; neu
- nad yw datganiadau ariannol y rhiant-sefydliad yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae arnom eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Nid oes gennym unrhyw eithriadau i'w hadrodd sy'n deillio o'r cyfrifoldeb hwn.



PricewaterhouseCoopers LLP
Cyfrifwyr Siartredig ac Archwilwyr Statudol
Caerdydd
28 Tachwedd 2019

Datganiad o Brif Bolisiau Cyfrifyddu

1 Sail y Paratoi

Paratowyd y datganiadau ariannol hyn yn unol â'r Datganiad o Arfer a Argymhellir (SORP): Addysg Bellach ac Uwch 2015 ac yn unol â Safonau Adrodd Ariannol (FRS) 102; y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru; Deddf Elusennau 2011 a Safonau Cyfrifyddu perthnasol yn y Deyrnas Unedig. Mae'r Brifysgol yn endid budd cyhoeddus, felly mae wedi cymhwyso gofyniad budd cyhoeddus perthnasol FRS 102. Paratoir y datganiadau ariannol yn unol â'r confensiwn cost hanesyddol (a addaswyd trwy ailbriso asedau sefydlog). Mae'r prif bolisiau cyfrifyddu wedi cael eu cymhwyso'n gyson heblaw lle y disgrifir fel arall, ac fe'u hamlinellir isod.

2 Sail y Cyfuno

Mae'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynnwys Prifysgol Metropolitan Caerdydd a'i mentrau is-gwmni sydd ym mherchenogaeth lwyr, sef Cardiff Met Company Ltd a Cardiff Metropolitan Education Services (Beijing) Ltd. Yn ogystal, mae'r brifysgol yn dal buddiant cyfranddaliadau (55%) mwyafrifol mewn cwmni deillio, sef Fovo Technology Ltd, ac mae'r cyfranddaliadau'n cael eu dal yn gyfartal gan ddau o academyddion y brifysgol. Mae gweithgarwch y cwmni hwn wedi'i gyfuno yn y datganiadau ariannol hyn hefyd. Nid yw'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynnwys incwm a gwariant Undeb y Myfyrwyr gan nad oes gan y Brifysgol reolaeth na dylanwad o bwys dros benderfyniadau polisi. Mae gwerthiannau ac elw rhyng-grŵp yn cael eu dileu yn llwyr wrth gyfuno.

3 Cydnabod Incwm

Mae incwm o werthu nwyddau neu wasanaethau yn cael ei gredu i'r Datganiad o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Cyfunol pan gyflenwir y nwyddau neu'r gwasanaethau i'r cwsmeriaid allanol neu pan fodlonir telerau'r contract.

Mae'r incwm o ffioedd yn cael ei ddatgan heb dynnu unrhyw wariant nad yw'n ddisgownt, ac fe'i credydir i'r Datganiad o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Cyfunol dros y cyfnod pryd y mae myfyrwyr yn astudio. Lle mae swm y ffi dysgu wedi'i leihau, gan ddisgownt, dangosir yr incwm derbyniadwy yn glir o'r disgownt. Caiff ysgoloriaethau ffioedd eu trin fel disgownt ac fe'u didynnir o'r incwm.

Mae grantiau cymorth hyfforddiant ymchwil wedi cael eu hailddosbarthu yn y datganiad ariannol yn unol ag arweiniad a gafwyd gan yr Asiantaeth Ystadegau Addysg Uwch (HESA). Yn flaenorol, roedd incwm cymorth hyfforddiant ymchwil yn cael ei gynnwys mewn incwm arall; yn y flwyddyn bresennol, ac wrth symud ymlaen, mae incwm cymorth hyfforddiant ymchwil sy'n ymwneud â ffioedd myfyrwyr wedi'i ailddosbarthu fel incwm ffioedd. Mae ffigurau cymharol wedi cael eu hailddosbarthu hefyd.

Mae incwm buddsoddi wedi'i gredu i'r datganiad o incwm a gwariant ar sail dderbyniadwy.

a) Cyllid Grant

Mae cyllid grant, gan gynnwys grantiau'r cyngor cyllido; grantiau ymchwil o ffynonellau'r llywodraeth; a grantiau (gan gynnwys grantiau ymchwil) o ffynonellau anllywodraethol, yn cael ei gydnabod fel incwm pan fydd gan y Brifysgol hawl i'r incwm ac mae amodau cysylltiedig â pherfformiad wedi cael eu bodloni. Mae incwm a dderbynnir cyn i amodau cysylltiedig â pherfformiad gael eu bodloni yn cael ei gydnabod fel incwm gohiriedig o fewn credydwy'r ar y fantolen, ac yn cael ei ryddhau i incwm wrth i'r amodau gael eu bodloni.

b) Rhoddion a Gwaddolion

Trafodion na ellir eu cyfnewid heb amodau cysylltiedig â pherfformiad yw rhoddion a gwaddolion. Mae rhoddion a gwaddolion sy'n cynnwys cyfyngiadau a osodwyd gan y rhoddwr yn cael eu cydnabod yn yr incwm pan fydd gan y Brifysgol hawl i'r cyllid. Mae'r incwm yn cael ei gadw o fewn y gronfa wrth gefn gyfyngedig hyd nes y'i defnyddir yn unol â'r cyfryw gyfyngiadau, ac yna mae'r incwm yn cael ei ryddhau i'r cronfeydd wrth gefn cyffredinol trwy drosglwyddiad cronfa wrth gefn.

Mae rhoddion heb gyfyngiadau yn cael eu cydnabod yn yr incwm pan fydd gan y Brifysgol hawl i'r cyllid.

Cofnodir incwm buddsoddi ac arbrisiant gwaddolion yn yr incwm ar gyfer y flwyddyn y mae'n codi ynddi, ac fel incwm cyfyngedig neu anghyfyngedig yn ôl telerau cyfyngiadau eraill a gymhwyswyd i'r gronfa waddol unigol.

Datganiad o Brif Bolisiau Cyfrifyddu (Parhad)**3 Cydnabod Incwm (Parhad)****b) Rhoddion a Gwaddolion (parhad)**

Gallai pedwar prif fath o roddion a gwaddolion gael eu hamlygu yn y cronfeydd wrth gefn:

1. Rhoddion cyfyngedig – mae'r rhoddwr wedi nodi bod rhaid i'r rhodd gael ei defnyddio ar gyfer amcan penodol;
2. Gwaddolion parhaol anghyfyngedig – mae'r rhoddwr wedi nodi bod y gronfa i'w buddsoddi'n barhaol er mwyn cynhyrchu ffrwd incwm er budd cyffredinol y Brifysgol;
3. Gwaddolion gwariadwy cyfyngedig – mae'r rhoddwr wedi nodi amcan penodol heblaw am brynu neu adeiladu asedau diriaethol sefydlog, ac mae gan y Brifysgol y pŵer i ddefnyddio'r cyfalaf;
4. Gwaddolion parhaol cyfyngedig – mae'r rhoddwr wedi nodi bod y gronfa i'w buddsoddi'n barhaol er mwyn cynhyrchu ffrwd incwm i'w chymhwysu i amcan penodol.

c) Grantiau Cyfalaf

Mae grantiau cyfalaf yn cael eu cydnabod yn yr incwm pan fydd gan y Brifysgol hawl i'r cronfeydd yn amodol ar fodloni unrhyw amodau cysylltiedig â pherfformiad.

4 Cyfrifyddu ar gyfer Buddion Ymddeol

Mae'r Brifysgol yn gweithredu tri chynllun pensiwn ar gyfer staff y Brifysgol; Cronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPF), y Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) a'r Cynllun Pensiwn Prifysgolion (USS). Mae CVGPF a'r USS yn gynlluniau a ariennir.

Mae CVGPF yn cael ei phrisio bob tair blynedd gan actiwari â chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull uned ragamcanol, ac mae cyfradd y cyfraniadau sy'n daladwy yn cael ei phennu gan yr Awdurdod Gweinyddu yn unol â chyngor yr actiwari.

Mae'r TPS yn destun prisiad actiwaraidd bob pum mlynedd gan Adran Actiwari'r Llywodraeth gan ddefnyddio'r dull cofnodi oedran. Pennir y gyfradd cyfraniadau ar gyfer y TPS gan yr Asiantaeth Pensiynau Athrawon yn unol â chyngor yr actiwari.

Cynllun amlgyflogwr yw'r USS, ac mae natur gydfuddiannol y cynllun yn golygu nad yw'n bosibl amlygu'r asedau a'r rhwymedigaethau i'r Brifysgol ar lefel aelodau. O ganlyniad, cyfrifir am y cynllun hwn fel cynllun buddion ymddeol cyfraniadau diffiniedig.

Fodd bynnag, yn unol ag FRS102, cofnodir rhwymedigaeth mewn darpariaethau ar gyfer unrhyw ymrwymiad cytundebol i ariannu diffygion blaenorol yn y cynllun USS.

a) Cynllun Cyfraniadau Diffiniedig

Cynllun buddion ar ôl cyflogaeth yw cynllun cyfraniadau diffiniedig lle mae'r cwmni'n talu cyfraniadau sefydlog i endid ar wahân ac ni fydd ganddo unrhyw rwymedigaeth gyfreithiol na deongliadol i dalu symiau ychwanegol. Cydnabyddir rhwymedigaethau i gyfrannu at gynlluniau pensiwn cyfraniadau diffiniedig fel traul yn y datganiad incwm yn y cyfnodau pryd y darparwyd gwasanaeth gan gyflogeion. O ystyried natur y TPS, mae cyfraniadau i'r cynllun hwnnw yn cael eu cyfrifo ar y sail hon.

b) Cynllun Buddion Diffiniedig

Cynlluniau buddion ar ôl cyflogaeth heblaw am gynlluniau cyfraniadau diffiniedig yw cynlluniau buddion diffiniedig. O dan gynlluniau buddion diffiniedig, mae rhwymedigaeth y Brifysgol i ddarparu'r buddion cytunedig i gyflogeion presennol a blaenorol, a'r risg actiwaraidd (y bydd y buddion yn costio mwy neu lai na'r disgwyl) a'r risg buddsoddi (y bydd yr enillion ar asedau a neilltuwyd i ariannu'r buddion yn wahanol i'r disgwyl) yn cael eu hysgwyddo, yn y bôn, gan y Brifysgol. Dylai'r Grŵp gydnabod atebolrwydd am ei rwymedigaethau o dan gynlluniau buddion diffiniedig yn glir o asedau'r cynllun. Mesurir yr atebolrwydd buddion diffiniedig net hwn fel swm amcangyfrifedig y buddion y mae cyflogeion wedi'i ennill yn ddychwelyd am eu gwasanaeth yn y cyfnodau presennol a blaenorol, wedi'i ddisgowntio i bennu ei werth presennol, llai gwerth teg (ar y pris cynnig) asedau'r

cynllun. Gwneir y cyfrifiad gan actiwari cymwysedig gan ddefnyddio'r dull credyd uned ragamcanol. Lle mae'r cyfrifiad yn arwain at ased net, mae cydnabyddiaeth o'r ased wedi'i chyfyngu i'r graddau y mae'r Brifysgol yn gallu adennill y gwarged naill ai trwy leihau cyfraniadau yn y dyfodol neu drwy ad-daliadau o'r cynllun.

Datganiad o Brif Bolisiau Cyfrifyddu (Parhad)

5. Buddion Cyflogaeth

Cydnabyddir buddion cyflogaeth tymor byr, fel cyflogau ac absenoldebau a ddigolledir, fel traul yn y flwyddyn pan fo'r cyflogeion yn darparu gwasanaeth i'r Brifysgol. Mae unrhyw fuddion heb eu defnyddio yn cael eu cronni a'u mesur fel y swm ychwanegol y mae'r Brifysgol yn disgwyl ei dalu o ganlyniad i'r hawl na ddefnyddiwyd.

6. Prydlesi Cyllid

Mae prydlesi lle mae'r Brifysgol yn derbyn fwy neu lai'r holl risgiau a gwobrwyon sy'n gysylltiedig â pherchenogaeth yr ased a brydleswyd yn cael eu dosbarthu fel prydlesi cyllid. Mae asedau a brydlesir sy'n cael eu caffael trwy gyfrwng prydles gyllid, a'r atebolrwydd prydles cyfatebol, yn cael eu cydnabod i ddechrau ar swm sy'n gyfwerth â'r isaf o'u gwerth teg a gwerth presennol y taliadau prydles lleiaf ar ddechrau'r brydles.

Mae taliadau prydles lleiaf yn cael eu dosrannu rhwng y tâl cyllid a'r gostyngiad yn yr atebolrwydd sy'n weddill. Dyrennir y tâl cyllid i bob cyfnod yn ystod tymor y brydles er mwyn cynhyrchu cyfradd llog gyfnodol gyson ar falans yr atebolrwydd sy'n weddill.

7. Prydlesi Gweithredol

Codir costau sy'n ymwneud â phrydlesi gweithredol ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles. Lledaenir unrhyw breimiymau neu gymhellion prydles dros gyfnod lleiaf y brydles.

8. Arian Tramor

Mae trafodion mewn arian tramor yn cael eu trosi'n arian cyfred gweithredol priodol endidau'r Grŵp yn unol â'r gyfradd gyfnewid dramor sydd mewn grym ar ddyddiad y trafodyn. Mae asedau a rhwymedigaethau ariannol a ddosbarthwyd mewn arian tramor ar ddyddiad y fantolen yn cael eu trosi'n arian cyfred gweithredol yn unol â'r gyfradd gyfnewid dramor ar y dyddiad hwnnw. Mae gwahaniaethau cysylltiedig â'r gyfradd gyfnewid dramor sy'n codi wrth drosi yn cael eu cydnabod mewn Gwarged neu Ddiffyg. Mae asedau a rhwymedigaethau nad ydynt yn ariannol sy'n cael eu mesur yn nhermau cost hanesyddol mewn arian tramor yn cael eu trosi gan ddefnyddio'r gyfradd gyfnewid ar ddyddiad y trafodyn. Mae asedau a rhwymedigaethau nad ydynt yn ariannol a ddosberthir mewn arian tramor sy'n cael eu datgan ar werth teg yn cael eu haildrosi'n arian cyfred gweithredol yn unol â'r cyfraddau cyfnewid tramor a oedd mewn grym ar y dyddiadau y pennwyd y gwerth teg.

9. Asedau Sefydlog

a) Tir ac Adeiladau

Mae tir ac adeiladau'n cael eu datgan ar gost dybiedig, sy'n gyfwerth â'r gwerth marchnad ar y dyddiad hwn, llai dibrisiant cronedig a cholledion amhariad cronedig. Mae eitemau asedau sefydlog penodol a ailbrisiwyd i werth teg ar neu cyn y dyddiad y symudwyd i SORP Addysg Bellach ac Uwch 2015, yn cael eu mesur ar sail cost dybiedig, sef y swm wedi'i ailbrisio ar ddyddiad yr ailbrisio hwnnw.

Mae costau a gafwyd mewn perthynas â thir ac adeiladu ar ôl prynu ac adeiladu cychwynnol, a chyn prasio, yn cael eu cyfalafu i'r graddau eu bod yn cynyddu'r buddion disgwylidiedig i'r Brifysgol yn y dyfodol.

Nid yw tir rhydd-ddaliadol yn cael ei ddibrisio oherwydd ystyrir bod ganddo oes ddefnyddiol amhenodol. Mae adeiladau rhydd-ddaliadol yn cael eu dibrisio ar sail llinell syth dros eu hoes ddefnyddiol ddisgwylidiedig, sef rhwng 20 a 75 mlynedd.

Ni chodir dibrisiant ar asedau yn ystod adeiladu.

b) Offer

Mae offer sy'n costio llai na £5,000 fesul eitem unigol yn cael ei ddileu i'r datganiad o incwm a gwariant cynhwysfawr yn y flwyddyn caffael. Mae'r holl offer arall yn cael ei gyfalafu am y gost. Mae offer wedi'i gyfalafu yn cael ei ddibrisio ar sail llinell syth dros ei oes economaidd ddefnyddiol, sef rhwng 3 a 10 mlynedd. Mae offer a brynwyd ar gyfer prosiectau ymchwil yn cael ei drin a'i ddibrisio ar yr un sail ag offer a gwariant arall. Mae dulliau dibrisiant, oes ddefnyddiol a gwerthoedd gweddilliol yn cael eu hadolygu ar ddyddiad paratoi pob Mantolen.

Datganiad o Brif Bolisiâu Cyfrifyddu (Parhad)**9. Asedau Sefydlog (parhad)****c) Costau benthyca**

Mae costau benthyca y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i gaffael, adeiladu neu gynhyrchu ased cymwys yn cael eu cyfalafu.

10. Asedau Anniriaethol

Mae costau datblygu meddalwedd yn cael eu cyfalafu a'u hamorteiddio ar sail llinell syth dros oes ddefnyddiol amcangyfrifedig o rhwng pump a deng mlynedd. Mae datblygiadau o'r fath yn dechrau amorteiddio pan fyddant yn cael eu defnyddio.

Eiddo deallusol: Mae'r Grŵp yn datblygu technoleg feddalwedd sy'n ymwneud â ffyrdd newydd o greu a rhyngweithio â delweddau digidol. Mae costau y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i ddylunio a phrofi'r dechnoleg hon yn cael eu cydnabod fel ased anniriaethol pan fodlonir y meini prawf canlynol;

- Mae'n dechnegol ymarferol cwblhau'r feddalwedd sylfaenol fel y bydd y dechnoleg ar gael i'w defnyddio,
- Mae'r rheolwyr yn bwriadu cwblhau'r datblygiad a gwerthu neu drwyddedu'r defnydd o'r dechnoleg,
- Gellir dangos y bydd y dechnoleg yn cynhyrchu buddion economaidd tebygol yn y dyfodol,
- Mae adnoddau technegol ac ariannol digonol ar gael i gwblhau'r datblygiad ac i werthu neu drwyddedu'r dechnoleg, a
- Gellir mesur y gwariant sy'n briodoladwy i ddatblygu'r dechnoleg yn ddibynadwy.

Mae gwariant datblygu arall nad yw'n bodloni'r meini prawf hyn yn cael ei gydnabod fel traul fel y mae'n codi. Nid yw costau datblygu a gydnabuwyd fel traul yn flaenorol yn cael eu cydnabod fel ased mewn cyfnod dilynol.

Mae eiddo deallusol yn cael ei amorteiddio dros ei oes ddefnyddiol amcangyfrifedig yn dechrau ar y dyddiad y mae'r datblygiad wedi'i gwblhau, ac mae'r dechnoleg ar gael i'w gwerthu neu ei thrwyddedu.

11. Buddsoddiadau

Mae buddsoddiadau asedau anghyfredol yn cael eu dal ar y Fantolen ar gost wedi'i hamorteiddio llai amhariad.

Mae buddsoddiadau mewn is-gwmnïau yn cael eu cario ar gost llai amhariad yn natganiadau ariannol y Brifysgol.

Mae buddsoddiadau asedau cyfredol yn cael eu dal ar werth teg ac mae symudiadau'n cael eu cydnabod yn y Gwarged neu'r Diffyg. Mae'r Brifysgol yn dal £10m o'i balansau arian parod gyda grŵp buddsoddi Kingswood Institutional sy'n rheoli'r buddsoddiadau ar ran y Brifysgol.

12. Stoc

Mae stociau'n cael eu datgan ar yr isaf o gost neu werth sylweddoladwy net a fesurir gan ddefnyddio fformiwla cost gyfartalog.

13. Arian Parod a'r Hyn sy'n Cyfateb i Arian Parod

Mae arian parod yn cynnwys arian mewn llaw, adneuron sy'n ad-daladwy ar orchymyn a gorddrafftiau. Mae adneuron yn ad-daladwy ar orchymyn os ydynt ar gael, yn ymarferol, o fewn 24 awr heb gosb.

Mae'r hyn sy'n cyfateb i arian parod yn fuddsoddiadau tra hylifol tymor byr, â chyfnod rhybudd o 3 mis neu lai, y mae'n hawdd eu trosi'n swm arian hysbys ac sy'n destun risg ansylweddol o newidiadau mewn gwerth.

14. Darpariaethau, Rhwymedigaethau Digwyddiadol ac Asedau Digwyddiadol

Cydnabyddir darpariaethau yn y datganiadau ariannol:

- a) Pan fydd gan y Brifysgol rhwymedigaeth bresennol (cyfreithiol neu ddeongliadol) o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol;
- b) Pan fydd yn debygol y bydd angen all-lif buddion economaidd i setlo'r rhwymedigaeth; a
- c) Phan ellir amcangyfrif swm y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

Datganiad o Brif Bolisiau Cyfrifyddu (Parhad)

Mae'r swm a gydnabyddir fel darpariaeth yn cael ei bennu trwy ddisgowntio'r llofoedd arian disgwylidig yn y dyfodol ar gyfradd cyn treth sy'n adlewyrchu risgiau sy'n benodol i'r rhwymedigaeth.

Mae rhwymedigaeth ddigwyddiadol yn codi o ddigwyddiad yn y gorffennol sy'n rhoi rhwymedigaeth bosibl i'r Brifysgol y bydd ei bodolaeth yn cael ei chadarnhau dim ond pan fydd digwyddiadau ansicr yn y dyfodol yn digwydd, neu beidio, nad ydynt yn llwyr o fewn rheolaeth y Brifysgol. Mae rhwymedigaethau digwyddiadol hefyd yn codi mewn amgylchiadau lle y byddai darpariaeth yn cael ei gwneud fel arall, ond mae naill ai'n annhebygol y bydd angen all-lif adnoddau neu ni ellir mesur swm y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

Mae ased digwyddiadol yn codi pan fydd digwyddiad wedi digwydd sy'n rhoi ased bosibl i'r Brifysgol y bydd ei fodolaeth yn cael ei chadarnhau dim ond pan fydd digwyddiadau ansicr yn y dyfodol yn digwydd, neu beidio, nad ydynt yn llwyr o fewn rheolaeth y Brifysgol.

Nid yw asedau a rhwymedigaethau digwyddiadol yn cael eu cydnabod yn y Fantolen ond fe'u datgelir yn y nodiadau.

15 Trethiant

Mae'r Brifysgol yn elusen eithriedig o fewn ystyr Rhan 3 Deddf Elusennau 2011, ac felly mae'n elusen o fewn ystyr Paragraff 1 Atodlen 6 Deddf Cyllid 2010. Yn unol â hynny, mae'r Brifysgol wedi'i heithrio, o bosibl, o drethiant mewn perthynas ag incwm neu enillion cyfalaf a dderbynnir o fewn categorïau a gwmpasir gan adran 478-488 Deddf Treth Gorfforaeth 2010 (CTA 2010) neu adran 256 Deddf Trethiant Enillion Trethadwy 1992, i'r graddau y mae'r cyfryw incwm neu enillion yn cael eu cymhwyso i ddibenion elusennol yn unig.

Nid yw'r Brifysgol yn derbyn eithriad tebyg mewn perthynas â Threth ar Werth (TAW). Mae TAW anadferadwy wrth brynu yn cael ei chynnwys yng nghostau'r cyfryw bryniadau. Mae unrhyw TAW anadferadwy a ddyrennir i asedau sefydlog yn cael ei chynnwys yn eu cost.

Mae is-gwmniau'r Brifysgol yn agored i Dreth Gorfforaeth yn yr un ffordd ag unrhyw sefydliad masnachol arall. Nid oes unrhyw dâl am drethiant wedi'i gynnwys mewn perthynas â gweithgareddau'r Is-gwmniau gan fod holl elw trethadwy'r cwmniau hyn yn cael ei drosglwyddo i'r Brifysgol o dan y cynllun Rhodd Cymorth.

Darperir treth ohiriedig yn llawn ar wahaniaethau amseru sy'n arwain at rwymedigaeth ar ddyddiad y fantolen i dalu mwy o dreth, neu hawl i dalu llai o dreth, ar ddyddiad yn y dyfodol, ar gyfraddau y disgwylir iddynt fod yn berthnasol pan fyddant yn crisialu yn seiliedig ar gyfraddau presennol a'r gyfraith. Mae gwahaniaethau amseru'n codi yn sgil cynnwys eitemau incwm a gwariant mewn cyfrifiadau trethiant mewn cyfnodau sy'n wahanol i'r rhai y maent wedi'u cynnwys ynddynt yn y datganiadau ariannol. Cydnabyddir asedau treth ohiriedig pan fydd yn fwy tebygol na pheidio y byddant yn cael eu hadfer. Nid yw asedau a rhwymedigaethau treth ohiriedig yn cael eu disgowntio.

16 Cronfeydd Wrth Gefn

Mae cronfeydd wrth gefn yn cael eu dosbarthu'n rhai cyfyngedig neu anghyfyngedig. Mae cronfeydd wrth gefn gwaddol cyfyngedig yn cynnwys balansau sydd, trwy waddol i'r Brifysgol, yn cael eu dal fel cronfa sy'n gyfyngedig yn barhaol y mae'n rhaid i'r Brifysgol ei dal am byth.

Mae cronfeydd wrth gefn cyfyngedig eraill yn cynnwys balansau lle mae'r rhoddwr wedi dynodi diben penodol, ac felly mae'r Brifysgol wedi'i chyfyngu o ran defnyddio'r cyllid hwn.

17 Dyfarniadau cyfrifyddu critigol ac ansicrwydd amcangyfrif

Cynlluniau pensiwn: mae'r tybiaethau a ddefnyddiwyd wrth gyfrifo'r ddarpariaeth diffyg pensiwn USS a C&VPF yn ffynhonnell ansicrwydd berthnasol yn seiliedig ar sensitifrwydd tybiaethau (nodyn 17 a nodyn 22).

Croniad Gwyliau Cyflogeion: o dan FRS102, mae'r Brifysgol yn cydnabod rhwymedigaeth am dâl gwyliau cyflogeion ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae nifer o adrannau ac ysgolion yn y Brifysgol wedi cael eu samplu i ddeillio defnydd nodweddiadol o wyliau, ac yna cymhwyswyd hyn i'r Brifysgol gyfan. Mae rhywfaint o ansicrwydd yn gysylltiedig â chymhwyso'r sampl i'r Brifysgol gyfan. Mae'r cronriad gwyliau wedi'i gynnwys o fewn credydwy'r llai na blwyddyn (nodyn 14).

Datganiad o Brif Bolisiâu Cyfrifyddu (Parhad)

Asedau anniriaethol, dyfarniadau critigol: Mae'r Grŵp yn datblygu technoleg feddalwedd sy'n ymwneud â ffyrdd newydd o greu a rhyngweithio â delweddau digidol. Mae'r meini prawf a ddefnyddir i gydnabod datblygu a chostau eraill fel ased anniriaethol yn mynnu bod asesiad yn cael ei gynnal o ddigwyddiadau yn y dyfodol, gan gynnwys y dichonoldeb technegol y bydd y dechnoleg ar gael i'w defnyddio ac yn cynhyrchu buddion economaidd yn y dyfodol. Mae'r Grŵp o'r farn bod y profion a gynhaliwyd hyd yma a'r adborth cychwynnol gan ddefnyddwyr posibl y dechnoleg yn cefnogi cydnabod yr ased anniriaethol.

Asedau anniriaethol, amcangyfrifon a thybiaethau cyfrifyddu allweddol: Mae'r Grŵp yn ystyried p'un a yw ei asedau anniriaethol wedi'u hamharu. Lle yr amlygir arwydd o amhariad, mae amcangyfrif gwerth adferadwy yn gofyn am amcangyfrif llifoedd arian yn y dyfodol a dewis cyfraddau disgowntio priodol er mwyn cyfrifo gwerth presennol net y llifoedd arian hynny.

Datganiadau o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Cyfunol ac Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Brifysgol

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

	Nodyn	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
		Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
Incwm				Wedi'i ailldosbarthu	Wedi'i ailldosbarthu
Ffioedd dysgu a chontractau addysg	1	81,024	80,996	80,648	80,648
Grantiau corff cyllido	2	3,580	3,580	1,779	1,779
Grantiau a chontractau ymchwil	3	2,631	1,812	1,991	1,345
Incwm arall	4	19,383	16,765	19,193	16,922
Incwm buddsoddi	5	175	175	41	41
Rhoddion	6	52	40	43	32
Cyfanswm incwm		106,845	103,368	103,695	100,767
Gwariant					
Costau staff	7	68,982	66,921	60,147	57,947
Costau taliadau diswyddo eithriadol	7	419	419	5,291	5,291
Treuliau gweithredu eraill		30,108	28,564	28,568	27,303
Dibrisiad	10	4,480	4,452	3,564	3,537
Llog a chostau cyllid eraill	8	2,678	2,678	2,723	2,723
Cyfanswm gwariant	9	106,667	103,034	100,293	96,801
Gwarged cyn costau eithriadol		597	753	8,693	9,257
Costau taliadau diswyddo eithriadol	7	(419)	(419)	(5,291)	(5,291)
Gwarged ar gyfer y flwyddyn		178	334	3,402	3,966
(Colled)/elw actiwaraidd mewn perthynas â chynlluniau pensiwn	22	(13,860)	(13,860)	6,530	6,530
Cyfanswm (traul)/incwm cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn		(13,682)	(13,526)	9,932	10,496
Cynrychiolir gan: Gyfanswm (traul)/incwm cynhwysfawr anghyfyngedig ar gyfer y flwyddyn sy'n briodoladwy i'r Grŵp a'r Brifysgol		(13,682)	(13,526)	9,932	10,496
		(13,682)	(13,526)	9,932	10,496

Mae'r holl eitemau incwm a gwariant yn ymwneud â gweithgareddau sy'n parhau.

Mae'r ailldosbarthu'n deillio o symud incwm y Grant Cymorth Hyfforddiant Ymchwil (a ddaeth i £245k yn 2018) o Incwm Arall i Incwm Ffioedd, ac mae'n effeithio ar falansau cyfunol a balansau'r Brifysgol.

Datganiadau o Newidiadau i Gronfeydd Wrth Gefn Cyfunol a Chronfeydd Wrth Gefn y Brifysgol

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019


<u>Cyfunol</u>	Cronfeydd Wrth Gefn Anghyfyngedig £'000	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn £'000
Balans ar 1 Awst 2017	89,466	89,466
Gwarged ar gyfer y flwyddyn	3,402	3,402
Incwm cynhwysfawr arall	6,530	6,530
Cyfanswm incwm cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	9,932	9,932
Balans ar 31 Gorffennaf ac 1 Awst 2018	99,398	99,398
Gwarged ar gyfer y flwyddyn	178	178
Traul gynhwysfawr arall	(13,860)	(13,860)
Cyfanswm traul gynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	(13,682)	(13,682)
Balans ar 31 Gorffennaf 2019	85,716	85,716
 <u>Prifysgol</u>		
Balans ar 1 Awst 2017	89,723	89,723
Gwarged ar gyfer y flwyddyn	3,966	3,966
Incwm cynhwysfawr arall	6,530	6,530
Cyfanswm incwm cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	10,496	10,496
Balans ar 31 Gorffennaf ac 1 Awst 2018	100,219	100,219
Gwarged ar gyfer y flwyddyn	334	334
Traul gynhwysfawr arall	(13,860)	(13,860)
Cyfanswm traul gynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	(13,526)	(13,526)
Balans ar 31 Gorffennaf 2019	86,693	86,693

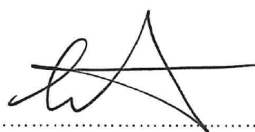
Mae'r holl gronfeydd wrth gefn yn anghyfyngedig.

Datganiadau o'r Sefyllfa Ariannol Gyfunol a Sefyllfa Ariannol y Brifysgol Ar 31 Gorffennaf 2019

	Nodyn	Ar 31 Gorffennaf 2019		Ar 31 Gorffennaf 2018	
		Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
Asedau anghyfredol					
Asedau diriaethol	10	160,838	160,754	157,567	157,455
Asedau anniriaethol	11	348	-	-	-
Buddsoddiad mewn is-gwmni	12	-	1,650	-	1,500
Asedau cyfredol					
Stoc	13	280	59	147	48
Masnach a symiau derbyniadwy eraill	14	6,133	5,846	6,135	6,861
Buddsoddiadau	15	13,054	13,054	13,025	13,025
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod	20	18,392	17,627	12,280	10,214
		37,859	36,586	31,587	30,148
Llai: Credydwy: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	16	(19,621)	(18,589)	(16,429)	(15,557)
Asedau cyfredol net		18,238	17,997	15,158	14,591
Cyfanswm asedau llai rhwymedigaethau cyfredol		179,424	180,401	172,725	173,546
Credydwy: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	17	(24,679)	(24,679)	(26,266)	(26,266)
Darpariaethau					
Darpariaethau pensiwn	19	(69,029)	(69,029)	(47,061)	(47,061)
Cyfanswm asedau net		85,716	86,693	99,398	100,219
Cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig					
Cronfa wrth gefn incwm a gwariant		85,716	86,693	99,398	100,219
Cyfanswm cronfeydd wrth gefn		85,716	86,693	99,398	100,219

Cymeradwywyd y Datganiadau Ariannol ar dudalennau 17 i 41 gan Fwrdd y Llywodraethwyr ar 28 Tachwedd 2019 ac fe'u llofnodwyd ar ei ran gan


Y Farwnes Finlay o Landaf


Yr Athro C Carmichael Aitchison
(Llywydd ac Is-Ganghellor)

Datganiad Llif Arian Cyfunol

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019 £'000	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018 £'000
Llif arian o weithgareddau gweithredu		
Gwarged ar gyfer y flwyddyn	178	3,402
Addasiad ar gyfer eitemau nad ydynt yn arian parod		
Dibrsiad	4,480	3,564
(Cynnydd)/Gostyngiad mewn stoc	(133)	2
Gostyngiad/(Cynnydd) mewn dyledwyr	119	(2,785)
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn credydwyr	4,014	(208)
Gwahaniaeth rhwng taliad pensiwn a chyfraniadau arian parod	7,136	1,202
Addasiad ar gyfer gweithgareddau buddsoddi neu gyllido		
Incwm buddsoddi	(175)	(41)
Llog sy'n daladwy	1,418	1,439
Mewnlif arian parod net a gynhyrchwyd o weithgareddau gweithredu	17,037	6,575
Llifoedd arian o weithgareddau buddsoddi		
Adbrynu buddsoddiadau	13,025	9,764
Incwm buddsoddi	175	41
Taliadau a wnaed i gaffael asedau sefydlog	(8,099)	(3,815)
Prynu buddsoddiadau	(13,054)	(13,025)
All-llif arian parod net o weithgareddau buddsoddi	(7,953)	(7,035)
Llifoedd arian o weithgareddau cyllido		
Llog a dalwyd	(1,418)	(1,439)
Benthyciadau ansicredig newydd	277	240
Ad-daliadau symiau a fenthycwyd	(1,831)	(516)
All-llif arian parod net o weithgareddau cyllido	(2,972)	(1,715)
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod yn ystod y flwyddyn	6,112	(2,175)
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod ar ddechrau'r flwyddyn	12,280	14,455
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod ar ddiwedd y flwyddyn	18,392	12,280
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod yn ystod y flwyddyn	6,112	(2,175)

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
1 Ffioedd dysgu a chontractau addysg				
Myfyrwyr cartref ac UE amser llawn	61,188	61,188	61,079	61,079
Myfyrwyr rhyngwladol amser llawn a rhan-amser	10,377	10,377	9,599	9,599
Myfyrwyr cartref ac UE rhan-amser	962	962	896	896
Incwm addysg drawswladol	4,181	4,181	5,220	5,220
Contractau addysg	3,838	3,838	3,609	3,609
Grantiau cymorth hyfforddiant ymchwil	478	450	245	225
	81,024	80,996	80,648	80,628

Canlyniadau aildosbarthu yn sgil symud incwm y Grant Cymorth Hyfforddiant Ymchwil o Incwm Arall i Incwm Ffioedd.

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
2 Grantiau corff cyllido				
Grant rheolaidd				
Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru	1,787	1,787	1,416	1,416
Grantiau penodol				
Grantiau menter benodol	762	762	363	363
Cyllid Iliniaru	1,031	1,031	-	-
	3,580	3,580	1,779	1,779

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
3 Grantiau a chontractau ymchwil				
Cynghorau ymchwil	201	201	340	340
Elusennau ymchwil	174	162	240	240
Llywodraeth (y DU a thramor)	1,540	1,297	660	660
Diwydiant a masnach	540	152	726	80
Arall	176	0	25	25
	2,631	1,812	1,991	1,345

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
4 Incwm arall				
Preswylfeydd, arlwyo a chynadleddau	6,772	6,294	6,526	6,203
Incwm arall	11,557	9,417	11,358	9,430
Prosiectau a ariennir gan Ewrop	1,054	1,054	1,309	1,309
	19,383	16,765	19,193	16,942

Canlyniadau aildosbarthu yn sgil symud incwm y Grant Cymorth Hyfforddiant Ymchwil o Incwm Arall i Incwm Ffioedd.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	£'000	Cyfunol £'000	£'000	Prifysgol £'000
5 Incwm buddsoddi				
Incwm buddsoddi arall	175	175	41	41
	175	175	41	41

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
6 Rhoddion				
Rhoddion	52	40	43	32
	52	40	43	32

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
7 Costau staff				
Cyflogau	49,087	47,395	46,784	44,955
Costau nawdd cymdeithasol	4,939	4,788	4,706	4,552
Costau pensiwn arall	7,819	7,601	7,455	7,238
Symudiad ar ddarpariaeth USS	2,017	2,017	(256)	(256)
Costau CVGPF yn fwy na chyfraniadau	5,120	5,120	1,458	1,458
Costau staff heblaw am gostau taliadau diswyddo eithriadol	68,982	66,921	60,147	57,947

Costau taliadau diswyddo eithriadol

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018
	£'000	£'000
Costau taliadau diswyddo eithriadol	419	5,291

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018
Niferoedd staff cyfartalog yn ôl prif categori:	Nifer	Nifer
Academaidd	483	480
Gweinyddol, cymorth a phrosiectau	632	593
Technegwyr	35	33
Ategol	83	82
	1,233	1,188

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

7 Costau Staff (Parhad)

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018
Enillion yr Is-Ganghellor	£	£
Cyflog	248,584	233,906
Taliadau yn lle cyfraniadau pensiwn	33,330	32,677
	281,914	266,583

Cydnabyddiaeth ariannol yr Is-Ganghellor fel lluosrif o'r canolrif	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	Cyflog sylfaenol	Cyfanswm cydnabyddiaeth ariannol	Cyflog sylfaenol	Cyfanswm cydnabyddiaeth ariannol
Is-Ganghellor	£248,584	£281,914	£233,906	£266,583
Cyflog canolrifol	£38,460	£39,106	£37,706	£38,172
Lluosrif cyflog	6.5	7.2	6.2	7.0

Mae cyflog sylfaenol y Llywydd ac Is-Ganghellor 6.5 gwaith (2017/18 6.2 gwaith) yn fwy na chyflog canolrifol staff. Cyfrifir y cyflog canolrifol ar sail cyfwerth ag amser llawn o'r cyflogau y mae'r Brifysgol yn eu talu i'w staff. Mae cyfanswm cydnabyddiaeth ariannol y Llywydd ac Is-Ganghellor 7.2 gwaith (2017/18 7.0 gwaith) yn fwy na chyfanswm cydnabyddiaeth ariannol ganolrifol staff. Cyfrifir cyfanswm y gydnabyddiaeth ariannol ganolrifol ar sail cyfwerth ag amser llawn ar gyfer cyfanswm y gydnabyddiaeth ariannol y mae'r Brifysgol yn ei thalu i'w staff. Mae staff asiantaeth ac annodweddiadol wedi cael eu heithrio o'r cyfrifiadau uchod, gan nad oes data cyfwerth ag amser llawn ar gael.

Staff Cyflog Uwch

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018
	Nifer	Nifer
£100,000 i £104,999	2	2
£105,000 i £109,999	1	-
£120,000 i £124,999	1	-
£125,000 i £129,999	2	2
£130,000 i £134,999	-	1
£135,000 i £139,999	-	1
£140,000 i £144,999	1	-
	7	6

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

7 Costau Staff (Parhad)

Roedd yr iawndal a dalwyd i staff cyflog uwch am golli swydd fel a ganlyn;

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019 £'000	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019 Nifer y staff	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018 £'000	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018 Nifer y staff
Staff Cyflog Uwch: colli swydd				
lawndal i staff cyflog uwch am golli swydd	249	2	-	-

Yn 2018/19, diffiniwyd y Personél Rheoli Allweddol fel Grŵp Gweithredol Is-Ganghellor y Brifysgol. Roedd yn cynnwys; yr Is-Ganghellor, y Rhag Is-Ganghellor, y Dirprwy Is-Ganghellor (Ymchwil ac Arloesedd), y Dirprwy Is-Ganghellor (Rhyngwladol), y Dirprwy Is-Ganghellor (Ymgysylltu â Myfyrwyr), y Dirprwy Is-Ganghellor (Cyncoed) a Deon yr Ysgol Chwaraeon a Gwyddorau Iechyd, ac Ysgrifennydd a Chlerc Bwrdd y Llywodraethwyr.

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019 £'000	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018 £'000
Cydnabyddiaeth ariannol personél rheoli allweddol		
Cydnabyddiaeth ariannol personél rheoli allweddol (ac eithrio costau pensiwn)	778	848

O ganlyniad i natur gweithrediadau'r Brifysgol a chyfansoddiad y Bwrdd, mae'n anochel y bydd trafodion yn digwydd gyda sefydliadau y gallai Aelod o'r Bwrdd neu uwch aelod o staff fod â buddiant ynddynt. Mae'r holl drafodion y gallent fod â buddiant ynddynt yn cael eu cynnal ar hyd braich ac yn unol â rheoliadau ariannol a gweithdrefnau caffael arferol y Brifysgol. Mae'r rheoliadau ariannol yn mynnu bod unigolyn yn datgan buddiant ac yn tynnu'n ôl o drafodaethau pe byddai gwrthdaro buddiannau yn codi. Ceir sicrwydd ysgrifenedig gan yr holl Lywodraethwyr a phersonél allweddol bob blwyddyn ynglŷn â nhw eu hunain a'u teulu agos. O ran y flwyddyn ariannol hyd at 31 Gorffennaf 2019, mae'r ffurflenni'n datgan na fu unrhyw ddylanwad gormodol rhwng y Brifysgol a phartion cysylltiedig (fel y diffinnir gan FRS102).

Yn ystod blwyddyn ariannol 2018/19, nid oedd unrhyw ddatganiadau buddiannau gan barti cysylltiedig o dan FRS102. Yn ystod blwyddyn ariannol 2017/18, roedd un datganiad o fuddiant gan barti cysylltiedig o dan FRS102. Roedd Mr F Holmes yn Llywodraethwr ym Mhrifysgol Metropolitan Caerdydd ac yn uwch bartner yn Gambit Corporate Finance LLP. Yn ystod y flwyddyn ariannol, gwariodd y Brifysgol £39k gyda Gambit, y cofnodwyd £18k ohono fel credydwr ar ddiwedd y flwyddyn (2017: gwariwyd £21k heb gredydwr). Ymddeolodd Mr F Holmes fel llywodraethwr y Brifysgol ar 31 Gorffennaf 2019.

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019 £'000	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018 £'000
Staff asiantaeth	239	147
Staff hunangyflogedig	83	86
Contract mygedol	-	-
Staff nad ydynt yn cael eu cyflogi gan y Brifysgol, ond gan gwmni sydd wedi'i gyfuno yn y datganiadau ariannol	-	-
Costau staff annodweddiadol	322	233

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019 Cyfunol £'000	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019 Prifysgol £'000	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018 Cyfunol £'000	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018 Prifysgol £'000
8 Llog a chostau cyllid eraill				
Llog benthyciadau	1,418	1,418	1,439	1,439
Taliad net ar y cynllun pensiwn	1,260	1,260	1,284	1,284
	2,678	2,678	2,723	2,723
9 Dadansoddiad o gyfanswm y gwariant yn ôl gweithgarwch				
Gwariant academaidd a chysylltiedig	52,316	52,316	51,670	51,667
Gweinyddiaeth a gwasanaethau canolog	22,137	20,777	21,113	19,597
Safle (gan gynnwys cost consesiwn gwasanaeth)	9,397	9,369	7,918	7,890
Preswylfeydd, arlwyo a chynadleddau	3,907	3,593	3,955	3,724
Grantiau a chontractau ymchwil	1,977	1,568	1,566	1,081
Treuliau eraill	16,514	14,992	8,780	7,551
Costau taliadau diswyddo eithriadol	419	419	5,291	5,291
	106,667	103,034	100,293	96,801
Mae treuliau gweithredu eraill yn cynnwys:				
Cydnabyddiaeth ariannol archwilwyr allanol mewn perthynas â gwasanaethau archwilio	40	32	35	26
Cydnabyddiaeth ariannol archwilwyr allanol mewn perthynas â gwasanaethau nad ydynt yn ymwneud ag archwilio	11	-	39	39

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

10 Asedau Sefydlog Diriaethol

		Tir ac Adeiladau Rhydd-ddaliadol £'000	Gosodiadau, Ffitiadau ac Offer £'000	Asedau sydd wrthi'n cael eu hadeiladu £'000	Cyfanswm £'000
Cyfunol					
Cost neu brisiad	Ar 1 Awst 2018	173,605	15,963	158	189,726
	Ychwanegiadau	5,760	2,339	-	8,099
	Trosglwyddiadau	158	-	(158)	0
	Ar 31 Gorffennaf 2019	179,523	18,302	-	197,825
Yn cynnwys prisiad ar:	1 Awst 2014	72,268	-	-	72,268
	Cost	107,255	18,302	-	125,557
		179,523	18,302	-	197,825
Dibrisiad Cronedig	Ar 1 Awst 2018	22,100	10,059	-	32,159
	Taliad ar gyfer y flwyddyn	2,718	1,762	-	4,480
	Ar 31 Gorffennaf 2019	24,818	11,821	-	36,639
	Ar 31 Gorffennaf 2019	154,705	6,481	-	161,186
Gwerth llyfr net	Ar 31 Gorffennaf 2018	151,505	5,904	158	157,567
Prifysgol					
Cost neu brisiad	Ar 1 Awst 2018	173,605	15,675	158	189,438
	Ychwanegiadau	5,760	1,991	-	7,751
	Trosglwyddiadau	158	-	(158)	0
	Ar 31 Gorffennaf 2019	179,523	17,666	-	197,189
Yn cynnwys prisiad ar:	1 Awst 2014	72,268	-	-	72,268
	Cost	107,255	17,666	-	124,921
		179,523	17,666	-	197,189
Dibrisiad Cronedig	Ar 1 Awst 2018	22,100	9,883	-	31,983
	Taliad ar gyfer y flwyddyn	2,718	1,734	-	4,452
	Ar 31 Gorffennaf 2019	24,818	11,617	-	36,435
	Ar 31 Gorffennaf 2019	154,705	6,049	-	160,754
Gwerth llyfr net	Ar 31 Gorffennaf 2018	151,505	5,792	158	157,455

Ar 31 Gorffennaf 2019, roedd tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol yn cynnwys £52.598m (2018: £52.598m) mewn perthynas â thir rhydd-ddaliadol ac nid yw wedi'i ddibrisio.

Cynhaliwyd prisiad llawn o bortffolio tir y Brifysgol ar 1 Awst 2014 gan Syrfewyr Siartredig Cooke & Arkwright.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

	Ar 31 Gorffennaf 2019	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
11 Asedau Anniriaethol		
Cost neu brisiad		
Ar 1 Awst 2018	-	-
Ychwanegiadau	348	-
Ar 31 Gorffennaf 2019	<u>348</u>	-
Amorteiddiad cronodig		
Ar 1 Awst 2018	-	-
Taliad ar gyfer y cyfnod	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2019	<u>-</u>	-
Gwerth llyfr net		
Ar 31 Gorffennaf 2019	<u>348</u>	-
Gwerth llyfr net		
Ar 31 Gorffennaf 2018	<u>-</u>	-

Ni chodwyd unrhyw amorteiddiad yn ystod y cyfnod a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019. Mae'r ased anniriaethol ychwanegol o £348k yn 2018/19 yn cynrychioli cyfalafu'r eiddo deallusol a ddatblygwyd yn Fovo Technology Ltd. Mae'r eiddo deallusol wedi'i brisio am y gost a gafwyd ac nid yw'n adlewyrchu gwerth y cwmni.

	Ar 31 Gorffennaf 2019	
	Prifysgol £'000	
12 Buddsoddi mewn Is-gwmni		
Cost neu brisiad		
Ar 1 Awst 2018		1,500
Ychwanegiadau		<u>150</u>
Ar 31 Gorffennaf 2019		<u>1,650</u>

Mae'r buddsoddiadau'n cynrychioli cyfranddaliadau mewn mentrau grŵp. Yn ystod blwyddyn ariannol 2018/19, prynodd y Brifysgol 150,000 o gyfranddaliadau yn Cardiff Met Company Ltd am £150k

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

	Ar 31 Gorffennaf 2019		Ar 31 Gorffennaf 2018	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
13 Stoc				
Gwaith sy'n mynd rhagddo	190	-	70	-
Defnyddiau traul cyffredinol (arlwyo ac eraill)	90	59	77	48
	280	59	147	48
	Ar 31 Gorffennaf 2019	Ar 31 Gorffennaf 2018		
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
14 Masnach a symiau derbyniadwy eraill				
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn:				
Symiau derbyniadwy trwy fasnach	4,069	3,806	3,497	3,137
Rhagdaliadau ac incwm cronodig	2,064	1,972	2,638	2,520
Symiau sy'n ddyledus gan is-gwmnïau	-	68	-	1,204
	6,133	5,846	6,135	6,861
	Ar 31 Gorffennaf 2019	Ar 31 Gorffennaf 2018		
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
15 Buddsoddiadau				
Buddsoddiadau asedau cyfredol	13,054	13,054	13,025	13,025
	13,054	13,054	13,025	13,025
	Ar 31 Gorffennaf 2019	Ar 31 Gorffennaf 2018		
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
16 Credydwy: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn				
Benthyciadau sicredig	448	448	423	423
Benthyciadau ansicredig	1,372	1,372	1,364	1,364
Symiau sy'n daladwy trwy fasnach	5,569	5,348	4,822	4,721
Nawdd cymdeithasol a threthiant arall sy'n daladwy	1,364	1,346	1,326	1,307
Croniadau ac incwm gohiriedig	10,868	9,921	8,494	7,742
Symiau sy'n ddyledus gan is-gwmnïau	-	154	-	-
	19,621	18,589	16,429	15,557
	Ar 31 Gorffennaf 2019	Ar 31 Gorffennaf 2018		
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
17 Credydwy: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn				
Benthyciadau sicredig	1,924	1,923	2,371	2,371
Benthyciadau ansicredig	22,755	22,756	23,895	23,895
	24,679	24,679	26,266	26,266
Dadansoddiad o fenthyciadau sicredig ac ansicredig:				
Yn ddyledus o fewn blwyddyn neu ar orchymyn	1,820	1,820	1,787	1,787
Yn ddyledus rhwng blwyddyn a dwy flynedd	1,828	1,828	1,736	1,736
Yn ddyledus rhwng dwy a phum mlynedd	5,044	5,044	5,347	5,347
Yn ddyledus mewn pum mlynedd neu fwy	17,807	17,807	19,183	19,183
Yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	24,679	24,679	26,266	26,266
Cyfanswm benthyciadau sicredig ac ansicredig	26,499	26,499	28,053	28,053

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

18 Rhoddwr benthyciadau		Swm Ym mis Gorffennaf 2019 £'000	Ad-daladwy erbyn	Cyfradd Llog %	Benthyciwr
Benthyciadau sicredig ac ansicredig					
RBS	Benthyciad sicredig	817	2027	Amrywiol	Prifysgol
RBS	Benthyciad sicredig	1,555	2023	7.69	Prifysgol
Santander	Benthyciad ansicredig	12,350	2038	5.10	Prifysgol
Barclays	Benthyciad ansicredig	11,400	2038	5.10	Prifysgol
Salix	Benthyciad ansicredig	57	2020	0.00	Prifysgol
Salix	Benthyciad ansicredig	88	2022	0.00	Prifysgol
Salix	Benthyciad ansicredig	63	2021	0.00	Prifysgol
Salix	Benthyciad ansicredig	169	2024	0.00	Prifysgol
		26,499			

Mae benthyciadau RBS wedi'u sicrhau yn erbyn Campws Plas Gwyn y Brifysgol a rhan o Gampws Cyncoed.

19 Darpariaethau Pensiwn

	Rhwymedigaeth h i ariannu diffyg ym Mhensiwn USS £'000	Cynnydd pensiwn wrth derfynu swydd £'000	Rhwymedigaethau Buddion Diffiniedig (Nodyn 22) £'000	Cyfanswm Darpariaethau Pensiwn £'000
Cyfunol a Phrifysgol				
Ar 1 Awst 2018	(1,091)	(3,710)	(42,260)	(47,061)
Defnyddiwyd yn ystod y flwyddyn	-	260	-	260
Ychwanegiad yn ystod y flwyddyn	(2,048)	(100)	(6,390)	(8,538)
Elw/(colled) actiwaraidd yn ystod y flwyddyn	-	170	(13,860)	(13,690)
Ar 31 Gorffennaf 2019	(3,139)	(3,380)	(62,510)	(69,029)

Diffyg USS

Mae'r rhwymedigaeth i ariannu diffyg gwasanaeth blaenorol Cynllun Pensiwn y Brifysgol (USS) yn deillio o rwymedigaeth gyntundebol i ariannu buddion sy'n deillio o berfformiad blaenorol. Ailasesir y rhwymedigaeth hon bob tair blynedd gan ddefnyddio'r prisiad teirblynyddol rheolaidd o'r cynllun. Wrth ailasesu gwerth y ddarpariaeth sy'n ofynnol yn ystod y flwyddyn bresennol, mae'r rheolwyr wedi defnyddio prisiad mis Mawrth 2017 o'r cynllun. Daeth y taliad canlyniadol i £2.048m.

Y prisiad actiwaraidd diweddaraf a oedd ar gael o'r cynllun ar 31 Gorffennaf 2019 oedd prisiad mis Mawrth 2017. Ers 31 Gorffennaf 2019, mae prisiad o'r cynllun ar 31 Mawrth 2018 wedi cael ei gwblhau. Mae'r prisiad hwn yn rhoi gwerth sylweddol wahanol i ddiffyg y cynllun. Gan nad oedd prisiad 2018 wedi cael ei gwblhau ar 31 Gorffennaf 2019, mae'n cael ei drin fel digwyddiad ar ôl y fantolen nad yw'n addasu. Pe byddai prisiad 2018 wedi cael ei ddefnyddio, byddai'r taliad ar gyfer y flwyddyn wedi bod yn £751k o gymharu â'r taliad gwirioneddol ar gyfer y flwyddyn o £2.048m.

	Ar 1 Awst 2018 £'000	Llifoedd Arian £'000	Ar 31 Gorffennaf 2019 £'000
20 Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod			
Cyfunol			
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod	12,280	6,112	18,392
	12,280	6,112	18,392

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

	Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000	Cyfunol £'000	Prifysgol £'000
21 Ymrwymadau cyfalaf				
Ymrwymadau y contractiwyd ar eu cyfer	1,463	1,463	990	990
	1,463	1,463	990	990

22 Ymrwymadau o dan brydlesi gweithredol

Ar 31 Gorffennaf, roedd gan Brifysgol Metropolitan Caerdydd daliadau prydes lleiaf yn y dyfodol o dan brydlesi gweithredol na ellir eu canslo fel a ganlyn:

	2019 £'000	2018 £'000
Dim hwyrach na blwyddyn	67	67
Hwyrach na blwyddyn ond dim hwyrach na 5 mlynedd	208	270
Hwyrach na 5 mlynedd	-	-
	275	337

23 Mentrau is-gwmni

Cwmni	Prif Weithgarwch	Statws
Cardiff Metropolitan Company Ltd	Ymgymryd â gweithgareddau masnachu anelusennol nad ydynt yn brif ddiben.	Perchenogaeth 100%
Cardiff Metropolitan Education Services (Beijing) Ltd	Cwmni daliannol ar gyfer Menter ym Mherchenogaeth Lwyr Dramor Tsieina.	Perchenogaeth 100%
Cardiff Metropolitan Education Consulting Service (Beijing) Ltd	Datblygu partneriaethau strategol â sefydliadau Tsieineaidd.	Perchenogaeth 100%
Fovo Technology Ltd	Datblygu technoleg newydd sy'n gwella natur profiad gweledol.	Perchenogaeth 55%

24 Rhwymedigaethau Pensiwn

Mae'r Brifysgol yn cymryd rhan mewn tri chynllun pensiwn ar wahân, y mae gan bob un ei feini prawf cymhwysedd ei hun ar gyfer aelodaeth. Y tri chynllun yw; Cronfa Pensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPF) (staff gweinyddol a chynorthwyol yn bennaf); y Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) (staff academiaidd yn bennaf); a'r Cynllun Pensiwn Prifysgolion (USS) (cymysgedd o staff gweinyddol ac academiaidd). Mae'r tri chynllun yn gynlluniau buddion diffiniedig.

Dyma'r cyfraniadau a oedd yn daladwy i'r cynllun

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019 £'000	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018 £'000
Cyfraniad ar gyfer TPS	3,215	3,123
Cyfraniad ar gyfer CVGPF	3,853	4,148
Cyfraniad ar gyfer USS	751	716
	7,819	7,987

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

Dyma'r costau a gydnabuwyd o fewn costau staff y Brifysgol ar gyfer y flwyddyn

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019 £'000	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018 £'000
Cost ar gyfer TPS	3,215	3,123
Cost ar gyfer CVGPF	8,973	5,606
Cost ar gyfer USS	2,768	460
	14,956	9,189

Cronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg (CVGPF)

Cynllun pensiwn llywodraeth leol yw CVGPF. Cynhaliwyd y prisiad actiwaraid llawn diweddaraf ar 31 Mawrth 2016, ac fe'i diweddarwyd gan actiwaraid annibynnol i Gronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg i ystyried gofynion FRS 102 er mwyn asesu rhwymedigaethau'r Gronfa ar 31 Gorffennaf 2019. Adroddir prisiad teirblynyddol nesaf y gronfa yn ystod mis Rhagfyr 2019.

Mae'r prif dybiaethau a ddefnyddiwyd at ddibenion FRS 102 fel a ganlyn

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2017
Cyfradd disgownt	2.2%	2.8%	2.6%
Chwyddiant RPI	3.2%	3.2%	3.1%
Chwyddiant CPI	2.2%	2.1%	2.0%
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau sy'n cael eu talu	2.2%	2.1%	2.0%
Cyfradd ailbrisiu cyfrifon pensiwn	2.2%	2.1%	2.0%
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau gohiriedig	2.2%	2.1%	2.0%
Cyfradd cynnydd cyffredinol mewn cyflogau	3.2%	3.1%	3.0%

Tybiaeth marwoldeb

Mae'r tybiaethau marwoldeb wedi'u seilio ar brofiad marwoldeb gwirioneddol diweddar aelodau'r Gronfa ac yn caniatáu ar gyfer gwelliannau mewn marwoldeb yn y dyfodol. Dangosir isod sampl o ddisgwyliad oes pobl 65 oed sy'n deillio o'r tybiaethau marwoldeb hyn.

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2017
Disgwyliad oes tybiedig pobl 65 oed			
- ymddeol heddiw gwrywod/(menywod)	22.1 (24.5)	23.1 (25.8)	23.0 (25.7)
- ymddeol mewn 20 mlynedd gwrywod/(menywod)	22.7 (25.6)	24.2 (27.2)	24.0 (27.1)

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

Dyrannu Asedau	Gwerth ar 31 Gorffennaf 2019	Gwerth ar 31 Gorffennaf 2018
Ecwitiau	64.9%	65.9%
Eiddo	7.2%	6.5%
Bondiau'r llywodraeth	9.9%	10.5%
Bondiau corfforaethol	11.0%	10.2%
Arian parod	1.9%	1.7%
Arall	5.1%	5.2%
Cyfanswm	<u>100.0%</u>	<u>100.0%</u>

Symiau a gydnabuwyd yn y datganiad incwm

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	£'000		£'000	
	Wedi'i ariannu	Heb ei ariannu	Wedi'i ariannu	Heb ei ariannu
Cost weithredu				
- cost gwasanaeth presennol	6,060	-	5,800	-
- cost gwasanaeth blaenorol/(incwm)	2,940	-	(190)	-
Cost Gyllido				
- llog ar rwymedigaeth buddion diffiniedig net	1,130	100	1,150	100
Traul bensiwn a gydnabuwyd yn y datganiad incwm	10,130	100	6,760	100

Symiau a gydnabuwyd mewn incwm cynhwysfawr arall

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	£'000		£'000	
	Wedi'i ariannu	Heb ei ariannu	Wedi'i ariannu	Heb ei ariannu
Enillion asedau a gododd yn ystod y flwyddyn	3,290	-	3,900	-
Rhwymedigaeth (colledion)/enillion a gododd yn ystod y flwyddyn	(17,320)	170	2,630	-
Cyfanswm a gydnabuwyd mewn (traul)/incwm cynhwysfawr arall	(14,030)	170	6,530	-

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

Newidiadau i werth teg asedau

	Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	Wedi'i ariannu	£'000 Heb ei ariannu	Wedi'i ariannu	£'000 Heb ei ariannu
Gwerth agoriadol	105,020	-	96,070	-
Incwm llog ar asedau	3,047	-	2,530	-
Enillion aifedur ar asedau	3,290	-	3,900	-
Cyfraniadau gan y cyflogwr	3853	260	4,150	290
Cyfraniadau gan gyfranogwyr	1,500	-	1,410	-
Buddion net a dalwyd	(2,120)	(260)	(3,040)	(290)
Gwerth terfynol	114,590	-	105,020	-

Newidiadau i werth presennol y rhwymedigaethau buddion diffiniedig

	Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019		Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2018	
	Wedi'i ariannu	£'000 Heb ei ariannu	Wedi'i ariannu	£'000 Heb ei ariannu
Gwerth agoriadol	147,280	3,710	142,250	3,900
Cost gwasanaeth presennol	6,060	-	5,800	-
Traul llog ar y rhwymedigaeth buddion diffiniedig	4,120	100	3,680	100
Cyfraniadau gan gyfranogwyr	1,500	-	1,410	-
Colledion/(enillion)/ actiwaraidd ar rwymedigaethau	17,320	(170)	(2,630)	-
Buddion net a dalwyd	(2,120)	(260)	(3,040)	(290)
Cost gwasanaeth blaenorol	2,940	-	(190)	-
Gwerth terfynol	177,100	3,380	147,280	3,710

Cysoni statws wedi'i ariannu i'r fantolen

	Ar 31 Gorffennaf 2019		Ar 31 Gorffennaf 2018	
	Wedi'i ariannu	£'000 Heb ei ariannu	Wedi'i ariannu	£'000 Heb ei ariannu
Gwerth teg asedau	114,590	-	105,020	-
Gwerth presennol y rhwymedigaeth buddion diffiniedig	(177,100)	(3,380)	(147,280)	(3,710)
Atebolrwydd	(62,510)	(3,380)	(42,260)	(3,710)

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS)

Cyflwyniad

Mae'r Cynllun Pensiwn Athrawon (y TPS neu'r cynllun) yn gynllun galwedigaethol buddion diffiniedig statudol, heb ei ariannu, a lywodraethir gan Reoliadau Pensiynau Athrawon 2010 (fel y'u diwygiwyd), a Rheoliadau Cynllun Pensiwn Athrawon 2014 (fel y'u diwygiwyd). Mae'r rheoliadau hyn yn berthnasol i athrawon mewn ysgolion a sefydliadau addysgol eraill, gan gynnwys academïau, yng Nghymru a Lloegr a gynhelir gan awdurdodau lleol. Yn ogystal, gallai athrawon mewn llawer o ysgolion annibynnol a gwirfoddol a gynorthwyr, ac athrawon a darlithwyr mewn rhai sefydliadau addysg bellach ac uwch, fod yn gymwys i ymaelodi. Mae aelodaeth yn awtomatig i athrawon a darlithwyr amser llawn ac, o 1 Ionawr 2007, mae'n awtomatig hefyd i athrawon a darlithwyr mewn cyflogaeth ran-amser yn dilyn penodiad neu newid contract. Mae athrawon a darlithwyr yn gallu optio allan o'r TPS.

Cyfrif cyllidebu a phrisio'r Pensiwn Athrawon

Er y gallai aelodau gael eu cyflogi gan amryw wahanol gyrrff, mae eu buddion ymddeol a'u buddion pensiwn eraill wedi'u hamlinellu mewn rheoliadau a wnaed o dan y Ddeddf Blwydd-daliadau (1972) a Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus (2013) ac fe'u telir o arian cyhoeddus a ddarperir gan y Senedd. Mae'r TPS yn gynllun heb ei ariannu ac mae'r aelodau'n cyfrannu ar sail 'talw wrth fynd' – mae cyfraniadau gan aelodau, ynghyd â'r rhai gan gyflogwyr, yn cael eu credydu i'r Trysorlys o dan drefniadau a lywodraethir gan y Deddfau uchod.

Mae Rheoliadau Pensiynau Athrawon 2010 yn mynnu bod Cyfrif Blynyddol, sef Cyfrif Cyllidebu a Phrisio'r Pensiwn Athrawon, yn cael ei gadw o dderbynebaw a gwariant (gan gynnwys cost cynnydd mewn pensiynau). O 1 Ebrill 2001, mae'r Cyfrif wedi cael ei gredydu â chyfradd adenillion wirioneddol, sy'n gyfwerth â thybio bod y balans yn y Cyfrif yn cael ei fuddsoddi mewn buddsoddiadau tybiannol sy'n cynhyrchu'r gyfradd adenillion wirioneddol honno.

Prisio'r Cynllun Pensiwn Athrawon

Mae'r prisiad diweddaraf o'r Cynllun Pensiwn Athrawon wedi cael ei gynnal bellach, yn unol â chyfarwyddiadau a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM a chan ddefnyddio data aelodaeth ar 31 Mawrth 2016. O ganlyniad i'r prisiad hwn, bydd cyflogwyr y TPS yn talu cyfradd gyfraniadau uwch o 23.68% o fis Medi 2019 (mae hyn yn cynnwys yr ardoll weinyddol o 0.8%). Amserwyd y newid hwn i gyd-fynd â chylchoedd cynllunio cyflogwyr. Tan hynny, bydd cyflogwyr yn talu'r gyfradd bresennol, sef 16.48%.

Newidiadau i'r Cynllun

Gweithredwyd y trefniadau ar gyfer Cynllun Pensiwn Athrawon diwygiedig, yn unol â'r argymhellion a wnaed gan yr Arglwydd Hutton, yn enwedig cyflwyno cynllun Enillion Cyfartalog Gyrfa wedi'u Hailbrisio (CARE), ar 1 Ebrill 2015.

Ym mis Rhagfyr 2018, penderfynodd y Llys Apêl fod darpariaethau amddiffyniad trosiannol a gynhwysir yn y cynlluniau pensiwn diwygiedig ar gyfer y farnwriaeth a diffoddwyr tân, a gyflwynwyd yn rhan o ddiwygiadau i bensiynau gwasanaeth cyhoeddus yn 2015, yn arwain at wahaniaethu uniongyrchol ar sail oed, a'u bod felly'n anghyfreithlon. Mae'r Goruchaf Lys, mewn penderfyniad a wnaed ym mis Mehefin 2019, wedi gwrthod cais y Llywodraeth am ganiatâd i apelio yn erbyn dyfarniad y Llys Apêl. Bydd yr achos bellach yn cael ei atgyfeirio i Dribiwnlys Cyflogaeth am benderfyniad ynglŷn â'r rhwymedi y bydd angen ei gynnig i'r aelodau hynny o'r ddau gynllun a fu'n destun gwahaniaethu ar sail oed.

Mae Trysorlys EM yn deall bod gan y dyfarniad oblygiadau i'r cynlluniau gwasanaeth cyhoeddus eraill, gan gynnwys y Cynllun Pensiwn Athrawon. Mae'r goblygiadau hynny wrthi'n cael eu hystyried a disgwylir i unrhyw effaith ar gostau'r cynllun dderbyn sylw yn y prisiad nesaf o'r cynllun, y bwriedir iddo, ar hyn o bryd, gael ei seilio ar ddata mis Ebrill 2020 a dod i rym ym mis Ebrill 2023.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol (parhad)

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2019

24 Rhwymedigaethau Pensiwn (parhad)

Cynllun Pensiwn Prifysgolion

Mae'r Brifysgol yn cymryd rhan yn y Cynllun Pensiwn Prifysgolion. Cynllun pensiwn hybrid ydyw sy'n darparu buddion wedi'u seilio ar gyflog pensiynadwy terfynol ar gyfer aelodau Cyflog Terfynol hyd at 2016 (caeodd i aelodau newydd yn 2011); Buddion Gyrfa wedi'u Hailbrisio (SRB) hyd at drothwy cyflog wedi'i fynegeoio ar gyfer aelodau newydd ers 2011 ac ar gyfer aelodau Cyflog Terfynol ers 2016; a buddion cyfraniadau diffiniedig uwchlaw'r un trothwy cyflog ac ar gyfer aelodau sy'n dymuno gwneud cyfraniadau ychwanegol. Mae asedau'r cynllun yn cael eu dal mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Oherwydd natur gydfuddiannol y cynllun, nid yw asedau'r cynllun yn cael eu neilltuo i sefydliadau unigol ac mae cyfradd gyfraniadau'n cael ei gosod ar gyfer y cynllun cyfan. O ganlyniad, mae'r brifysgol yn agored i risgiau actiwaraidd sy'n gysylltiedig â chyflogaion sefydliadau eraill, ac nid yw'n gallu amlygu ei rhan o asedau a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun mewn ffordd gyson a rhesymol, felly, fel sy'n ofynnol gan adran 28 FRS 102 "Buddion cyflogaion", mae'n cyfrif am y cynllun fel petai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig llwyr. Mae'r swm a godir ar y datganiad o incwm a gwariant cynhwysfawr yn cynrychioli'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun am y flwyddyn. Mae rhwymedigaeth yn cael ei chofnodi hefyd o fewn darpariaethau ar gyfer unrhyw ymrwymiad cytundebol i ariannu diffygion blaenorol yn y cynllun. Mae symudiadau yn y ddarpariaeth hon hefyd yn gallu arwain at daliadau i'r datganiad o incwm a gwariant cynhwysfawr, fel y dangosir yn nodyn 17 uchod.

Penodir cyfarwyddwyr i fwrdd yr ymddiriedolwyr trwy Erthyglau Cymdeithasu'r Cwmni. Penodir pedwar o'r cyfarwyddwyr gan Universities UK; penodir tri gan yr Undeb Prifysgolion a Cholegau, ac mae'n rhaid i un o'r rheiny o leiaf fod yn aelod pensiynwr o'r USS; ac mae isafswm o dri ac uchafswm o bump yn gyfarwyddwyr annibynnol a benodwyd gan y bwrdd. O dan weithred ymddiriedolaeth a rheolau'r cynllun, pennir cyfradd cyfraniad y cyflogwr gan yr ymddiriedolwyr, sy'n gweithredu yn ôl cyngor actiwaraidd.

Mae'r cynllun yn cael ei brisio bob tair blynedd. Y prisiad actiwaraidd cyflawn diweddaraf a oedd ar gael o'r cynllun ar 31 Gorffennaf 2019 oedd prisiad mis Mawrth 2017 (y dyddiad prisio). Ers 31 Gorffennaf 2019, mae prisiad o'r cynllun ar 31 Mawrth 2018 wedi cael ei gwblhau. Mae'r prisiad hwn yn rhoi gwerth sylweddol wahanol i ddiffyg y cynllun. Gan nad oedd prisiad 2018 wedi cael ei gwblhau ar 31 Gorffennaf 2019, mae'n cael ei drin fel digwyddiad ar ôl y fantolen nad yw'n addasu.

Prisiad 2017 oedd y pedwerydd o dan y gyfundrefn gyllido penodol i gynllun a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 2004, sy'n mynnu bod cynlluniau'n mabwysiadu amcan cyllido statudol, sef meddu ar asedau digonol a phriodol i ymdopi â'u darpariaethau technegol. Ar ddyddiad prisiad 2017, gwerth asedau'r cynllun oedd £60 biliwn a'r prisiad o ddarpariaethau technegol y cynllun oedd £67.5 biliwn, sy'n dangos diffyg o £7.5 biliwn, i fyny o £5.3 biliwn yn y prisiad blaenorol ar 31 Mawrth 2014. Felly, roedd yr asedau'n ddigonol i ymdopi ag 89% o'r buddion a oedd wedi cronni i aelodau ar ôl caniatáu am gynnydd disgwylidig mewn enillion yn y dyfodol. Mewn cyferbyniad, ar ddyddiad prisiad 2018, gwerth asedau'r cynllun oedd £63.7 biliwn a'r prisiad o ddarpariaethau technegol y cynllun oedd £67.3 biliwn, sy'n dangos diffyg o £3.6 biliwn o gymharu â £7.5 biliwn ym mis Mawrth 2017 a £5.3 biliwn ar 31 Mawrth 2014. Felly, roedd yr asedau ar ddyddiad prisiad 2018 yn ddigonol i ymdopi â 95% o'r buddion a oedd wedi cronni i aelodau ar ôl caniatáu am gynnydd disgwylidig mewn enillion yn y dyfodol, o gymharu ag 89% ar ddyddiad prisiad 2017.

Balansau Credydwy

Mae balansau Prifysgol Metropolitan Caerdydd ar 31 Gorffennaf ar gyfer pob cynllun fel a ganlyn:-

	2019	2018
	£'000	£'000
TPS	440	403
CVGPF	405	374
USS	95	93
	940	870



Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd